

Omgevingsanalyse voor de sector volwassenenonderwijs 2018-2019

Provincie
West-Vlaanderen
Door mensen gedreven

Kwaliteit. Het zit in ons.

Inhoud

Inleiding.....	3
1. Demografie	5
1.1 Evolutie totale bevolking.....	5
1.2 Bevolking naar leeftijd.....	5
1.2.1 Leeftijdsklassen	5
1.2.2 Coëfficiënten	7
1.3 Herkomst en nationaliteit	9
1.3.1 Bevolking naar herkomst	9
1.3.2 Huidige nationaliteit.....	10
1.4 Bevolkingsprognoses.....	11
1.5 Huishoudens	12
1.5.1 Evolutie aantal huishoudens	12
1.5.2 Gezinsgrootte	13
1.5.3 Gezinnen met kinderen en eenoudergezinnen	14
2. Arbeidsmarkt	16
2.1 Tewerkstelling	16
2.1.1 Bevolking naar socio-economische positie	16
2.1.2 Loontrekkenden	17
2.1.3 Zelfstandigen	18
2.1.4 Werkgelegenheid	20
2.2 Werkloosheid	21
2.2.1 Werkloosheidsgraad	21
2.2.2 Profiel van de werkzoekenden	22
2.3 Vacatures	25
2.4 Pendel	26
3. Economische activiteit.....	27
3.1 Verloop van de ondernemingen	27
3.2 Omzet en investeringen	28
3.3 Bedrijventerreinen	29
4. Onderwijs en opleiding.....	30
4.1 Secundair onderwijs.....	30
4.1.1 Algemeen	30
4.1.2 Schoolse vertraging	31
4.1.3 Vroegtijdige schoolverlaters	31
4.2 Hoger onderwijs	32
4.2.1 Profiel van de studenten	32
4.2.2 Opleidingen	34
4.3 Volwassenenonderwijs	35
4.3.1 Profiel van de cursisten	35

4.3.2	Opleidingen	39
5.	Kansarmoede	45
5.1	Voorkeursregeling in de ziekteverzekering	45
5.2	Zorgverzekering.....	45
5.3	Kredietachterstal.....	46
5.4	Energie-armoede.....	46
5.5	Leefloon	47
5.6	Sociale huisvesting	48
5.6.1	Aanbod.....	48
5.6.2	Kandidaat-huurders	48
6.	Zorg	49
6.1	Kinderopvang	49
6.2	Chronisch zieken	50
	Lijst met tabellen	51
	Lijst met figuren	53

Inleiding

In onderstaande omgevingsanalyse wordt de context waarin het volwassenenonderwijs zich bevindt beschreven. De omgeving wordt op verschillende vlakken onderzocht en dit op niveau van de 5 RESOC's (zie onderstaand kaartje). Daarnaast wordt ook het totaal voor de provincie West-Vlaanderen meegegeven.

We beginnen de analyse met demografische cijfers, waarin we ook evoluties en prognoses gaan bekijken.

In een tweede hoofdstuk ligt de focus op de werkgelegenheid in de regio's. Het derde hoofdstuk analyseert de economische activiteit.

Onderwijs is het onderwerp van het vierde deel waarin we kijken naar zowel het secundair onderwijs, het hoger onderwijs en het volwassenenonderwijs.

Daarna volgt een luik over welvaart: we bekijken kerncijfers die ons iets kunnen vertellen over kansarmoede.

Het laatste luik omvat nog enkele belangrijke indicatoren omtrent zorg.

Regio-indeling

- Brugge
- Kortrijk
- Oostende
- Roeselare-Tielt
- Westhoek

1. Demografie

1.1 Evolutie totale bevolking

(Bron: Rijksregister, 01/01/2018)

Tabel 1: Totale bevolking 2009-2018, groei-index 2009-2018

	Totale bevolking 2009	Totale bevolking 2018	Groei-index 2009-2018
Regio Brugge	276 634	282 154	102,00
Regio Zuid-W-VL	281 197	289 524	102,96
Regio Oostende	150 985	156 670	103,77
Regio Midden-W-VL	235 013	244 893	104,20
Regio Westhoek	215 286	219 623	102,01
Provincie W-VL	1 159 115	1 192 864	102,91

In deze eerste tabel wordt de totale bevolking bekeken, zowel in 2009 als in 2018.

In totaal telt de provincie West-Vlaanderen op 01/01/2018 1 192 864 inwoners, wat een stijging betekent van 2,91% ten opzichte van 01/01/2009. Voor de 5 regio's is eveneens een groei van de bevolking te zien. De grootste toename vond de voorbije 10 jaar plaats in de regio Midden-West-Vlaanderen (+4,20%) en de kleinste toename in de regio Brugge (+2%).

1.2 Bevolking naar leeftijd

(Bron: Rijksregister, 01/01/2018)

1.2.1 Leeftijdsklassen

De eerste tabel geeft de aantallen weer, de tabel eronder de percentages. De cijfers hebben betrekking op 01/01/2018.

Tabel 2: Bevolking naar leeftijdsklassen, absolute aantallen

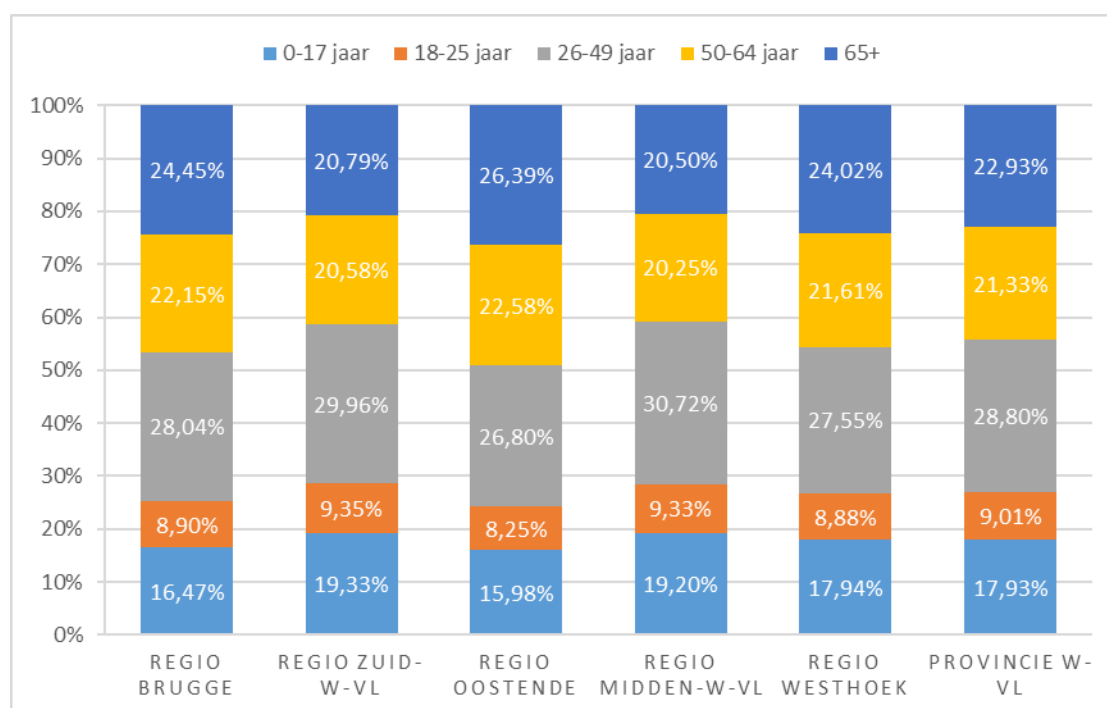
	Totale bevolking	0-17 jaar	18-25 jaar	26-49 jaar	50-64 jaar	65+
Regio Brugge	282 154	46 472	25 103	79 104	62 484	68 991
Regio Zuid-W-VL	289 524	55 952	27 063	86 735	59 576	60 198
Regio Oostende	156 670	25 035	12 931	41 982	35 381	41 341
Regio Midden-W-VL	244 893	47 026	22 853	75 222	49 585	50 207
Regio Westhoek	219 623	39 394	19 502	60 509	47 469	52 749
Provincie W-VL	1 192 864	213 879	107 452	343 552	254 495	273 486

Tabel 3: Bevolking naar leeftijdsklassen, percentages

	0-17 jaar	18-25 jaar	26-49 jaar	50-64 jaar	65+
Regio Brugge	16,47%	8,90%	28,04%	22,15%	24,45%
Regio Zuid-W-VL	19,33%	9,35%	29,96%	20,58%	20,79%
Regio Oostende	15,98%	8,25%	26,80%	22,58%	26,39%
Regio Midden-W-VL	19,20%	9,33%	30,72%	20,25%	20,50%
Regio Westhoek	17,94%	8,88%	27,55%	21,61%	24,02%
Provincie W-VL	17,93%	9,01%	28,80%	21,33%	22,93%

Voor de provincie West-Vlaanderen geldt de volgende leeftijdsverdeling voor de totale bevolking: bijna 18% is minderjarig, 9% is tussen 18 en 25 jaar, 28,8% is tussen 26 en 49 jaar, 21,3% is tussen 50 en 64 jaar en bijna 23% is ouder dan 65 jaar.

Figuur 1: Bevolking naar leeftijdsklassen, percentages

Als we op regioniveau kijken, dan blijken de regio's Brugge en Oostende een oudere bevolking te hebben dan gemiddeld genomen in de provincie. De regio's Zuid-West-Vlaanderen en Midden-West-Vlaanderen hebben daarentegen een eerder jongere bevolking. De regio Westhoek wijkt het minst af van de provinciale gemiddeldes; enkel een iets lager aandeel 26-49-jarigen en een iets hoger aandeel 65-plussers.

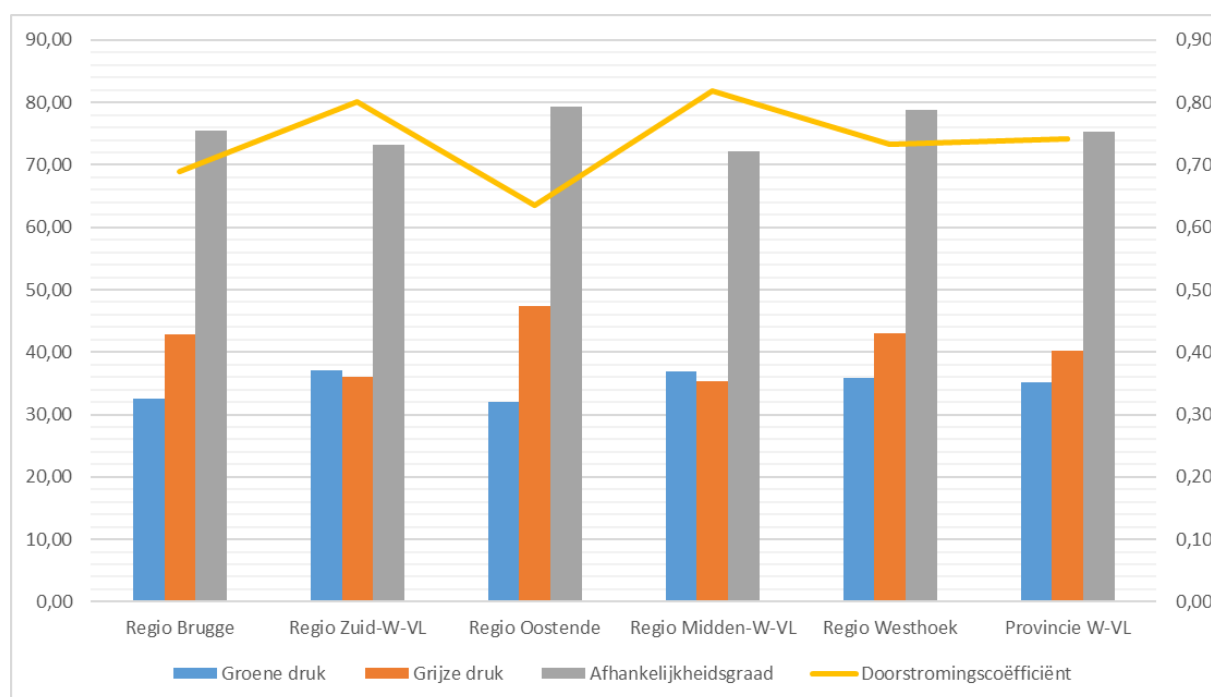
1.2.2 Coëfficiënten

Aansluitend bij de leeftijdsverdeling van de bevolking, worden hieronder nog enkele coëfficiënten berekend. Aan de hand van deze coëfficiënten worden de verhoudingen tussen de verschillende leeftijdsgroepen in de bevolking duidelijk.

Tabel 4: Leeftijdscoëfficiënten

	Groene druk	Grijze druk	Afhankelijkheidsgraad	Doorstromingscoëfficiënt
Regio Brugge	32,55	42,90	75,45	0,69
Regio Zuid-W-VL	37,16	36,00	73,17	0,80
Regio Oostende	32,02	47,32	79,34	0,64
Regio Midden-W-VL	36,83	35,29	72,12	0,82
Regio Westhoek	35,82	42,93	78,75	0,73
Provincie W-VL	35,10	40,19	75,29	0,74

Figuur 2: Leeftijdscoëfficiënten

Bij de *groene druk* wordt de verhouding tussen de min 20-jarigen en de bevolking op beroepsactieve leeftijd (20-64 jaar) bekeken. Gemiddeld in de provincie wonen er 35 jongeren per 100 personen tussen 20 en 64 jaar. De regio's Zuid-West-Vlaanderen, Midden-West-Vlaanderen en de westhoek huisvesten een (iets) hoger aantal jongeren ten opzichte van de bevolking op beroepsactieve leeftijd (grotere groene druk) en de regio's Brugge en Oostende een lager aantal jongeren (kleinere groene druk).

Bij de *grijze druk* wordt de verhouding weergegeven tussen de oudere bevolking (65+) en de bevolking op beroepsactieve leeftijd (20-64 jaar). De grijze druk is in de provincie groter dan de groene druk: er wonen gemiddeld 40 ouderen per 100 personen tussen 20 en 64 jaar. In de regio's Brugge, Oostende en de westhoek is de grijze druk groter dan gemiddeld in de provincie. Voor de andere twee regio's geldt het omgekeerde.

Bij de *afhankelijkheidsgraad* worden de twee niet-beroepsactieve leeftijdsgroepen (jongeren en ouderen) samengenomen en afgezet ten opzichte van de bevolking op beroepsactieve leeftijd (20-64 jaar). Per 100 personen op beroepsactieve leeftijd zijn er in de provincie gemiddeld 75 personen op niet-beroepsactieve leeftijd (ofwel min 20 jaar of wel 65+). Vooral in de regio's Oostende en de westhoek is er sprake van een hogere afhankelijkheidsgraad. In de regio's Zuid-West-Vlaanderen en Midden-West-Vlaanderen is er daarentegen een lagere afhankelijkheidsgraad. De regio Brugge scoort het dichtst bij het provinciaal gemiddelde (lichtjes hoger).

De *doorstromingscoëfficiënt* geeft de verhouding weer van de potentiële in – en uitstroom op de arbeidsmarkt (bevolking 10-24 jaar/bevolking 50-64 jaar). Als de coëfficiënt groter is dan 1, dan betekent dit dat de leeftijdsklassen die de arbeidsmarkt zullen verlaten meer dan volledig vervangen worden door jonge instromers. Omgekeerd duidt een coëfficiënt lager dan 1 erop dat de bevolkingsstructuur de vervanging van uittreeders niet volledig zal kunnen opvangen door jonge intreders. Een coëfficiënt gelijk aan 1 duidt aan dat de potentiële instromers en uittreeders elkaar in evenwicht houden.

Deze coëfficiënt wordt weergegeven op de grafiek door de gele lijn (rechtse as). Geen enkele regio heeft een waarde hoger dan 1: in geen enkele regio zal de groep van uittreeders volledig vervangen kunnen worden door nieuwe instromers. De regio's Zuid-West-Vlaanderen en Midden-West-Vlaanderen hebben de hoogste waarden (respectievelijk 0,80 en 0,82), wat betekent dat de potentiële vervanging hier het grootst is. In de regio's Brugge en Oostende ligt de coëfficiënt een stuk lager (respectievelijk 0,69 en 0,64) en zal de potentiële vervanging dus minder groot zijn. De regio westhoek (0,73) leunt het dichtst aan bij het provinciaal gemiddelde van 0,74.

1.3 Herkomst en nationaliteit

(Bron: Rijksregister, 01/01/2017)

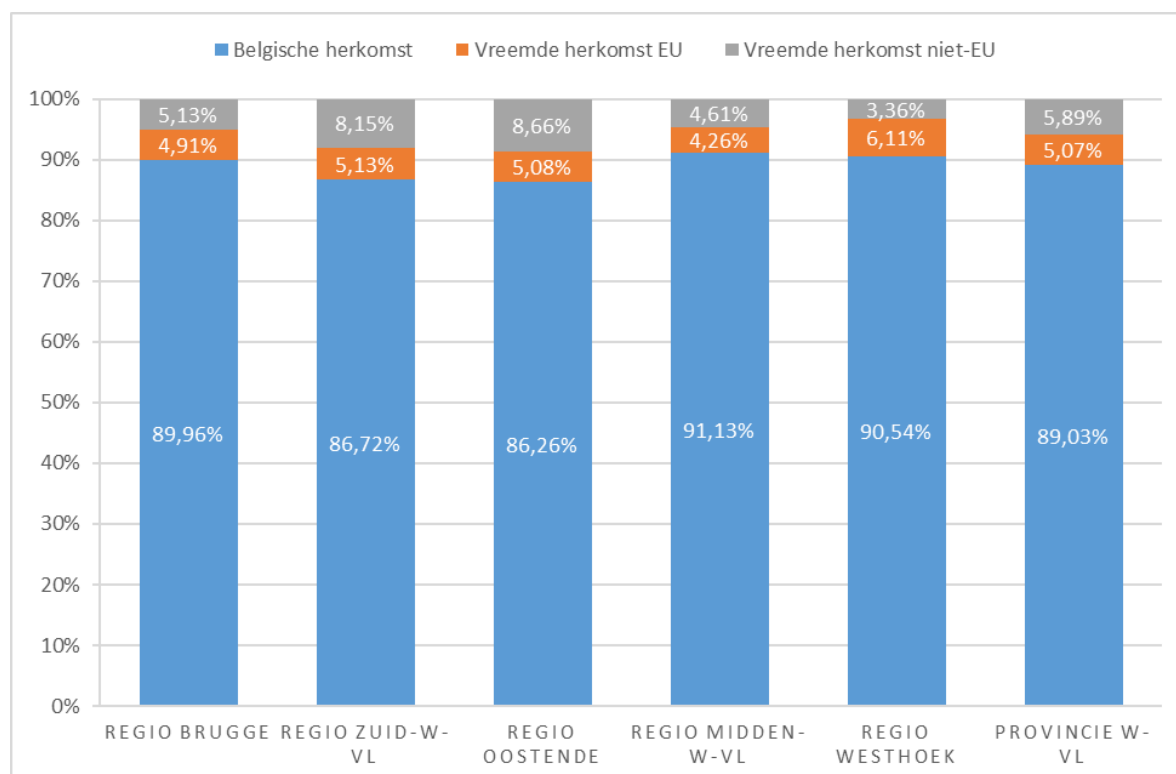
1.3.1 Bevolking naar herkomst

In dit luik wordt de herkomst van de inwoners bekeken. De herkomst van een individu wordt benaderd via zijn geboortenationaliteit en de geboortenationaliteit van zijn ouders. Een individu is van vreemde herkomst als hij zelf bij geboorte niet de Belgische nationaliteit had of als één of beide van zijn ouders bij hun geboorte niet de Belgische nationaliteit hadden.

Tabel 5: Bevolking naar herkomst, 01/01/2017

	Belgische herkomst		Vreemde herkomst EU		Vreemde herkomst niet-EU	
	#	%	#	%	#	%
Regio Brugge	253 470	89,96%	13 836	4,91%	14 444	5,13%
Regio Zuid-W-VL	250 169	86,72%	14 803	5,13%	23 521	8,15%
Regio Oostende	134 620	86,26%	7 927	5,08%	13 515	8,66%
Regio Midden-W-VL	222 046	91,13%	10 378	4,26%	11 242	4,61%
Regio Westhoek	198 493	90,54%	13 390	6,11%	7 360	3,36%
Provincie W-VL	1 058 798	89,03%	60 334	5,07%	70 082	5,89%

Figuur 3: Bevolking naar herkomst, 01/01/2017

Gemiddeld is 89% van de West-Vlaamse bevolking van Belgische herkomst. De regio's Brugge, Midden-West-Vlaanderen en de westhoek huisvesten een groter aandeel inwoners met Belgische herkomst en bijgevolg een kleiner aandeel inwoners met vreemde herkomst. In de twee andere regio's is het aandeel inwoners met een vreemde herkomst daarentegen groter.

Binnen de groep van personen met een vreemde herkomst wordt een opsplitsing gemaakt tussen herkomstlanden binnen de EU en herkomstlanden buiten de EU. Voor de provincie geldt dat 5,1% van de bevolking een vreemde herkomst binnen de EU heeft en 5,9% een vreemde herkomst buiten de EU heeft. In de twee regio's die een groter aandeel inwoners huisvesten met vreemde herkomst, namelijk Oostende en Zuid-West-Vlaanderen, blijkt dit voornamelijk een grotere groep personen te zijn met een vreemde herkomst buiten de EU. In de regio's Brugge en Midden-West-Vlaanderen is de verdeling over de twee categorieën van vreemde herkomst ongeveer gelijk. In de westhoek tot slot wonen meer personen met een vreemde herkomst binnen de EU dan buiten de EU.

1.3.2 Huidige nationaliteit

Vervolgens kijken we naar de huidige nationaliteit van de bevolking.

Tabel 6: Bevolking naar huidige nationaliteit, 01/01/2017

	Belgische huidige nationaliteit		Vreemde huidige nationaliteit		Belgische huidige nationaliteit maar vreemde herkomst	
	#	%	#	%	#	%
Regio Brugge	268 757	95,40%	12 967	4,60%	15 313	5,70%
Regio Zuid-W-VL	272 541	94,47%	15 945	5,53%	22 379	8,21%
Regio Oostende	146 276	93,72%	9 794	6,28%	11 648	7,96%
Regio Midden-W-VL	232 388	95,37%	11 283	4,63%	10 337	4,45%
Regio Westhoek	210 308	95,94%	8 911	4,06%	11 839	5,63%
Provincie W-VL	1 130 270	95,05%	58 900	4,95%	71 516	6,33%

Net geen 5% van de West-Vlaamse bevolking heeft op 01/01/2017 een niet-Belgische huidige nationaliteit. De regio's Zuid-West-Vlaanderen en Oostende huisvesten een hoger aandeel inwoners met een vreemde huidige nationaliteit (respectievelijk 5,5% en 6,3%). In regio Brugge en Midden-West-Vlaanderen ligt het aandeel op 4,6% en de westhoek scoort het laagst met 4,1%.

Bij de laatste kolommen wordt gekeken naar die groep van inwoners met een Belgische huidige nationaliteit, maar met een vreemde herkomst. Voor de provincie geldt dat 6,3% van de bevolking met Belgische nationaliteit van niet-Belgische herkomst is. Opnieuw scoren de regio's Zuid-West-Vlaanderen en Oostende hoger dan het provinciaal gemiddelde met respectievelijk 8,2% en 8%. De andere 3 regio's scoren onder het provinciaal gemiddelde waarbij de regio Midden-West-Vlaanderen het kleinste percentage heeft (4,5%).

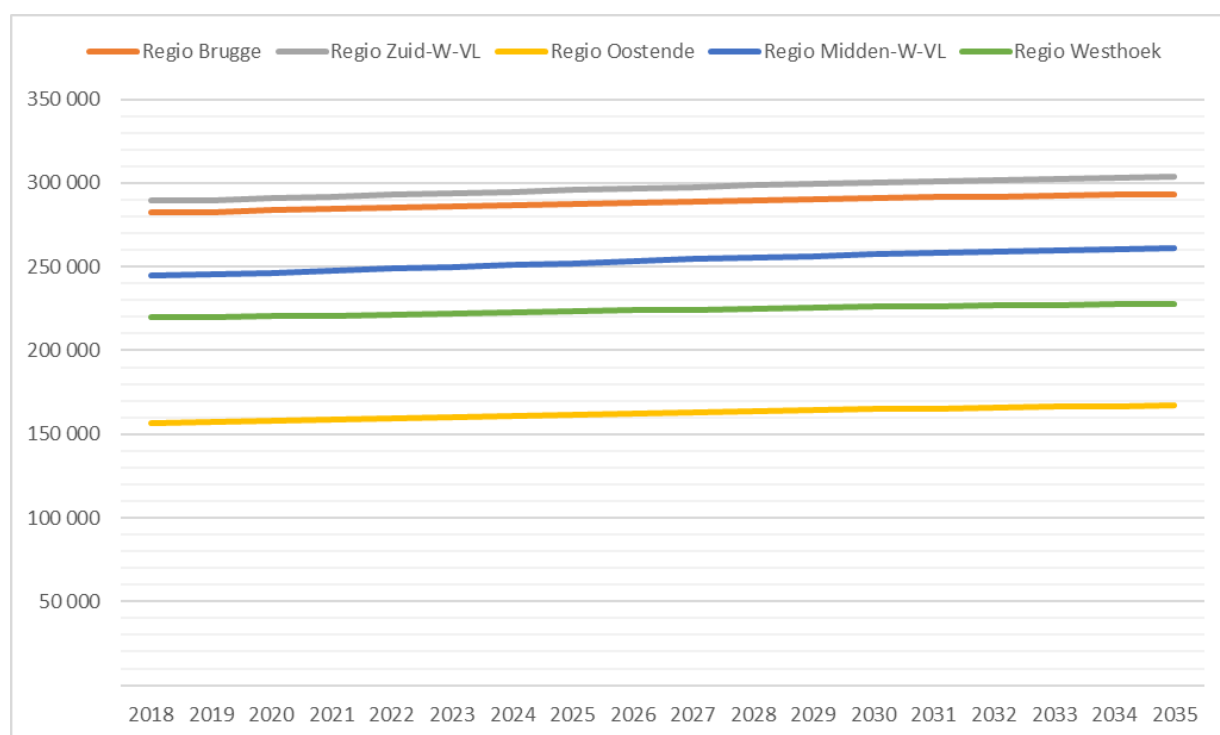
1.4 Bevolkingsprognoses

Door middel van de bevolkingsprognoses van Statistiek Vlaanderen krijgen we een zicht op hoe de bevolking in de toekomst zal verder evolueren. De meest recente prognoses lopen tot 2035 en volgens deze prognoses neemt het aantal inwoners in de provincie West-Vlaanderen verder toe. Voor alle regio's zien we een duidelijke stijging op onderstaande grafiek.

Tabel 7: Bevolkingsprognoses 2018-2035

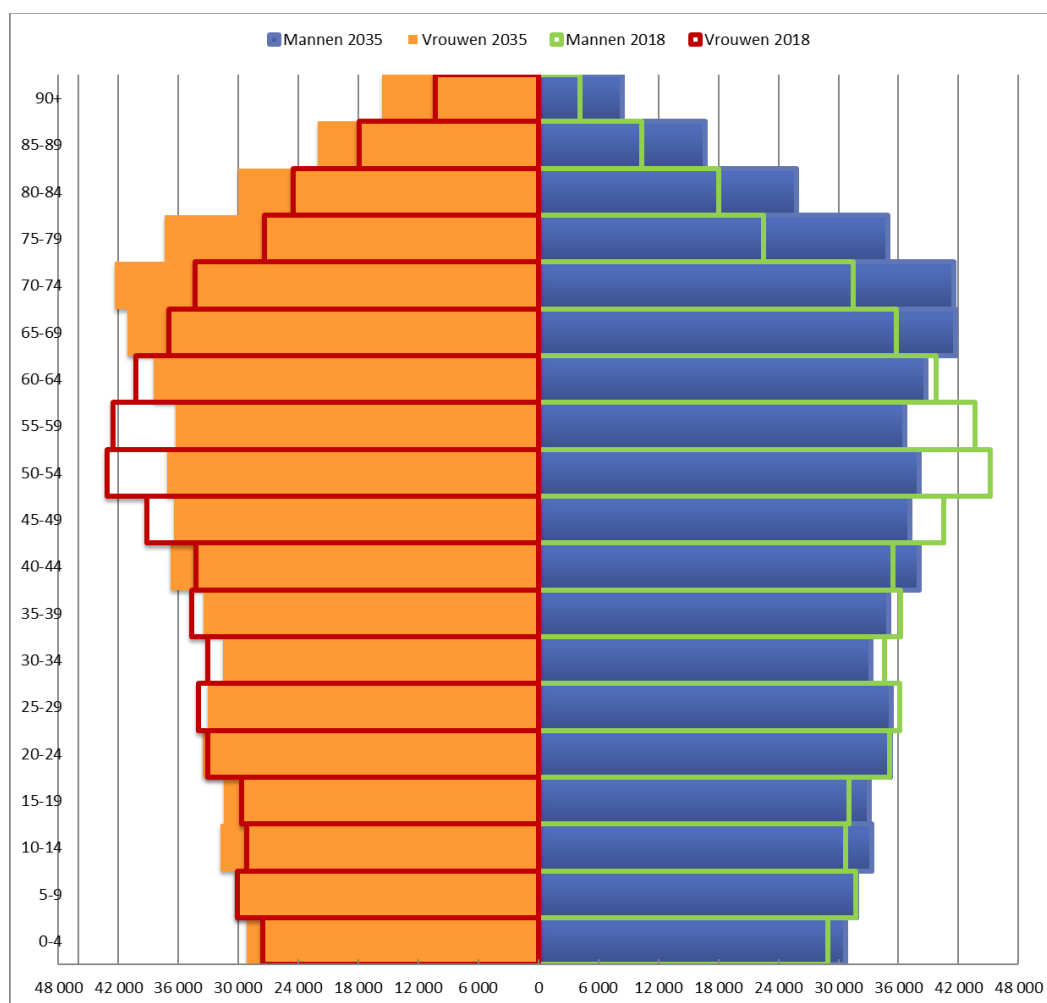
	Toestand 2018	Prognose 2023	Prognose 2029	Prognose 2035
Regio Brugge	282 154	285 799	290 225	293 286
Regio Zuid-W-VL	289 524	293 925	299 434	303 646
Regio Oostende	156 670	160 085	164 162	167 076
Regio Midden-W-VL	244 893	250 041	256 295	261 455
Regio Westhoek	219 623	222 051	225 558	227 981
Provincie W-VL	1 192 864	1 211 901	1 235 674	1 253 444

Figuur 4: Bevolkingsprognoses 2018-2035

Aan de hand van onderstaande bevolkingspiramide kunnen we kijken naar de leeftijdsspecifieke prognoses. Voor zowel de ganse provincie als voor de 5 regio's werd een bevolkingspiramide opgemaakt; de piramides van de regio's zijn te vinden in bijlage bij dit document. Het is duidelijk dat voornamelijk de oudere leeftijdsgroepen serieus zullen toenemen, terwijl de bevolking op beroepsactieve leeftijd afneemt. Tot slot blijkt volgens de prognoses dat de jongste bevolkingsgroepen lichtjes zullen toenemen in de toekomst.

Figuur 5: Bevolkingspiramide provincie West-Vlaanderen 2018-2035

1.5 Huishoudens

1.5.1 Evolutie aantal huishoudens

Tabel 8: Totale aantal huishoudens 2009-2018, groei-index 2009-2018

	Totaal huishoudens 2009	Totaal huishoudens 2018	Groei-index 2009-2018
Regio Brugge	119 912	126 996	105,91
Regio Zuid-W-VL	116 589	123 358	105,81
Regio Oostende	70 907	75 316	106,22
Regio Midden-W-VL	95 169	103 093	108,33
Regio Westhoek	90 218	96 583	107,06
Provincie W-VL	492 795	525 346	106,61

In bovenstaande tabel wordt het totaal aantal huishoudens bekeken, zowel in 2009 als in 2018.

In totaal telt de provincie West-Vlaanderen op 01/01/2018 492 795 huishoudens, wat een stijging betekent van 6,6% ten opzichte van 01/01/2009. Voor de 5 regio's is eveneens een toename van het aantal huishoudens te zien. De grootste groei vond de voorbije 10 jaar plaats in de regio Midden-West-Vlaanderen (+8,3%) en de kleinste toename in de regio Zuid-West-Vlaanderen (+5,8%).

1.5.2 Gezinsgrootte

Vervolgens kijken we naar de gezinsgrootte van de huishoudens: uit hoeveel personen bestaat een huishouden?

Tabel 9: Huishoudens naar grootte, absolute aantallen

	Alleenstaand	2-pers-hh	3-4-pers-hh	5+ pers-hh
Regio Brugge	42 830	46 751	31 551	5 864
Regio Zuid-W-VL	37 935	44 019	33 943	7 461
Regio Oostende	29 543	26 787	15 901	3 085
Regio Midden-W-VL	29 778	37 149	30 449	5 717
Regio Westhoek	31 365	35 212	24 760	5 246
Provincie W-VL	171 451	189 918	136 604	27 373

Tabel 10: Huishoudens naar grootte, percentages; gemiddelde gezinsgrootte

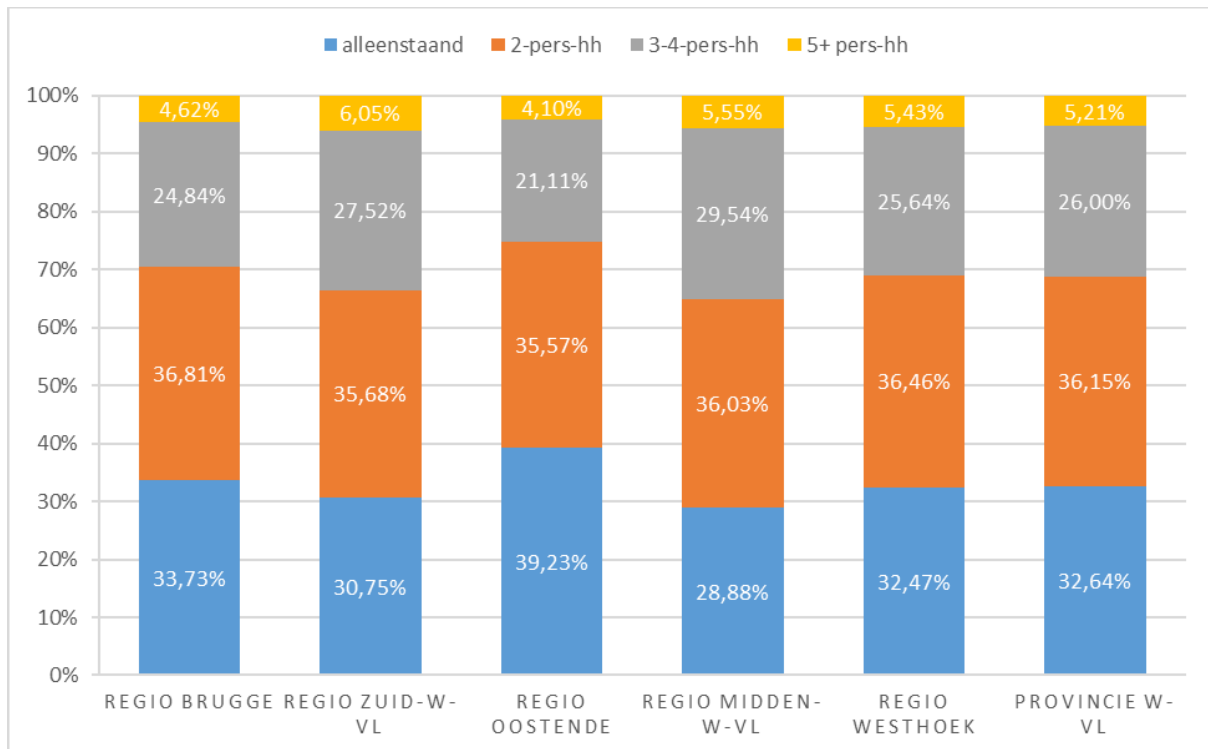
	Alleenstaand	2-pers-hh	3-4-pers-hh	5+ pers-hh	Gemiddelde gezinsgrootte
Regio Brugge	33,73%	36,81%	24,84%	4,62%	2,18
Regio Zuid-W-VL	30,75%	35,68%	27,52%	6,05%	2,31
Regio Oostende	39,23%	35,57%	21,11%	4,10%	2,05
Regio Midden-W-VL	28,88%	36,03%	29,54%	5,55%	2,34
Regio Westhoek	32,47%	36,46%	25,64%	5,43%	2,24
Provincie W-VL	32,64%	36,15%	26,00%	5,21%	2,23

Gemiddeld in de provincie West-Vlaanderen is bijna een derde van alle huishoudens een eenpersoonshuishouden (32,6%). Iets meer dan een derde is een tweepersoonshuishouden (36,2%), iets meer dan een vierde een 3-4-persoonshuishouden (26%) en tot slot blijkt 5,2% van de huishoudens uit 5 of meer personen te bestaan. De gemiddelde gezinsgrootte voor de provincie bedraagt 2,23 personen.

Als we de regio's onderling vergelijken, dan blijken de regio's Zuid-West-Vlaanderen en Midden-West-Vlaanderen de regio's met een grotere gemiddelde gezinsgrootte (respectievelijk 2,31 en 2,34). In de

andere regio's ligt de gemiddelde gezinsgrootte lager, waarbij de regio Oostende het laagst scoort met 2,05.

Figuur 6: Huishoudens naar grootte

Dit weerspiegelt zich in de aandelen van de verschillende categorieën. Regio Oostende huisvest het grootste aandeel alleenstaanden (39,2%), alsook de laagste aandelen 3-4-persoonshuishoudens en 5+ persoonshuishoudens. Voor de regio's met een grotere gemiddelde gezinsgrootte, namelijk Zuid- en Midden-West-Vlaanderen, zien we dan net het omgekeerde: lagere aandelen alleenstaanden en hogere aandelen grotere gezinnen.

De regio Brugge heeft net als de regio Oostende een kleinere gemiddelde gezinsgrootte (2,18), maar de aandelen wijken minder sterk af van de provinciale gemiddeldes.

De regio Westhoek sluit het nauwst aan bij de provinciale waarden en heeft een gemiddelde gezinsgrootte van 2,24 personen.

1.5.3 Gezinnen met kinderen en eenoudergezinnen

In de volgende tabel wordt het aantal en aandeel gezinnen met kinderen (jonger dan 20 jaar) en eenoudergezinnen weergegeven. Het aandeel eenoudergezinnen is berekend op het totaal aantal gezinnen met kinderen.

Tabel 11: Gezinnen met kinderen jonger dan 20 jaar en eenoudergezinnen, absolute aantallen en percentages

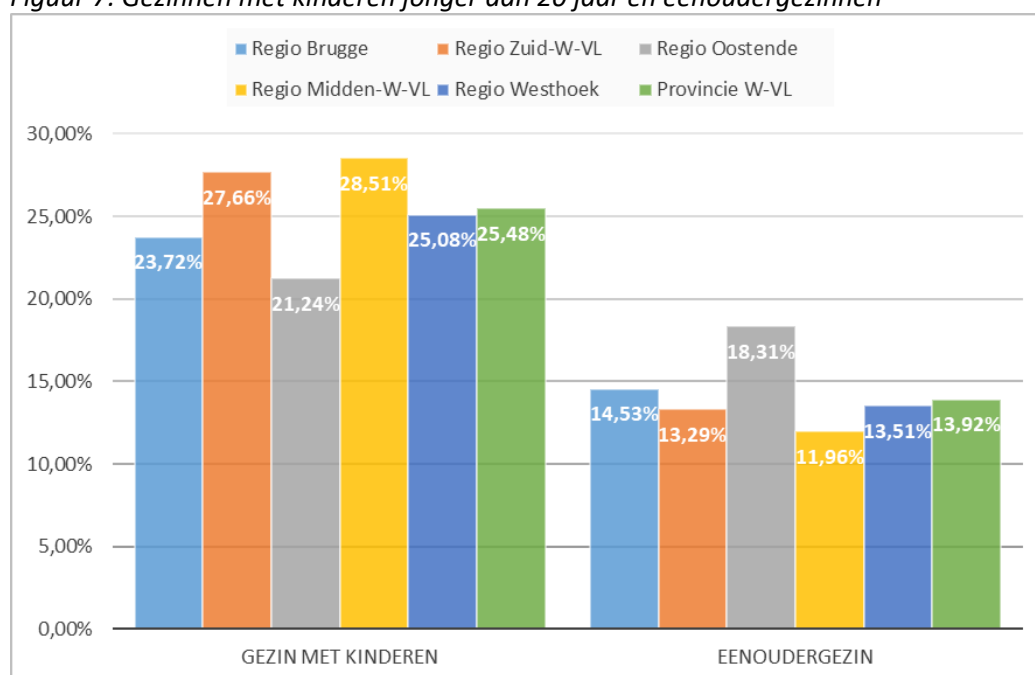
	Gezin met kinderen		Eenoudergezinnen	
	#	%	#	%
Regio Brugge	30 128	23,72%	4 377	14,53%
Regio Zuid-W-VL	34 121	27,66%	4 535	13,29%
Regio Oostende	15 994	21,24%	2 929	18,31%
Regio Midden-W-VL	29 391	28,51%	3 515	11,96%
Regio Westhoek	24 226	25,08%	3 272	13,51%
Provincie W-VL	133 860	25,48%	18 628	13,92%

Iets meer dan een vierde van de huishoudens (25,5%) in de provincie West-Vlaanderen betreft een gezin met kinderen jonger dan 20 jaar. Van die gezinnen met kinderen blijkt net geen 14% een eenoudergezin te zijn.

Op de onderstaande grafiek zijn de verschillen tussen de regio's duidelijk. Twee regio's, namelijk Zuid-West-Vlaanderen en Midden-West-Vlaanderen, huisvesten een hoger aandeel gezinnen met kinderen dan gemiddeld in de provincie (respectievelijk 27,7%) en 28,5%). De andere drie regio's scoren onder het West-Vlaams gemiddelde waarbij de regio Oostende het laagste aandeel heeft (21,1%).

Wat betreft de eenoudergezinnen zien we dat net de regio Oostende het hoogste scoort met 18,3%. Dat betekent dat bijna een vijfde van alle gezinnen met kinderen in de regio Oostende een eenoudergezin betreft. Ook regio Brugge huisvest meer dan gemiddeld eenoudergezinnen (14,4%). Van de andere 3 regio's die een lager aandeel eenoudergezinnen hebben dan gemiddeld in de provincie, scoort de regio Midden-West-Vlaanderen het laagst met 12%.

Figuur 7: Gezinnen met kinderen jonger dan 20 jaar en eenoudergezinnen

2. Arbeidsmarkt

2.1 Tewerkstelling

2.1.1 *Bevolking naar socio-economische positie*

(Bron: Vlaamse Arbeidsrekening, 2016)

In dit eerste luik over tewerkstelling bekijken we enkele indicatoren over de socio-economische positie van de bevolking.

Tabel 12: Bevolking (18-64 jaar) naar socio-economische positie, 2016

	Beroepsbevolking	Werkenden	Activiteitsgraad	Werkzaamheidsgraad
Regio Brugge	128 159	120 987	76,7%	72,4%
Regio Zuid-W-VL	134 272	126 577	77,7%	73,2%
Regio Oostende	66 092	60 258	73,2%	66,7%
Regio Midden-W-VL	116 505	111 227	79,5%	75,9%
Regio Westhoek	98 585	93 394	77,2%	73,1%
Provincie W-VL	543 612	512 443	77,2%	72,7%

De **beroepsbevolking** (18-64 jaar) bestaat uit diegenen die aan het werk zijn (werkenden) en zij die beschikbaar zijn voor een job en actief op zoek naar werk (niet-werkende werkzoekenden). Voor de provincie West-Vlaanderen gaat dit in 2016 over 543 612 personen. Daarvan zijn er 512 443 werkenden.

Bij de **activiteitsgraad** wordt de verhouding bekeken van de beroepsbevolking (18-64 jaar) ten opzichte van de totale bevolking tussen 18 en 64 jaar. Gemiddeld in West-Vlaanderen bedraagt de activiteitsgraad 77,2%. Dat betekent dat iets meer dan drievierde van de bevolking op beroepsactieve leeftijd ofwel werkend is ofwel niet-werkend werkzoekend. Voor de regio's zien we de laagste activiteitsgraad in regio Oostende (73,2%) en de hoogste activiteitsgraad in regio Midden-West-Vlaanderen (79,5%).

De **werkzaamheidsgraad** geeft de verhouding weer van de werkenden (18-64 jaar) ten opzichte van de totale bevolking tussen 18 en 64 jaar. In de provincie bedraagt de werkzaamheidsgraad 72,7%. Dat betekent dat per 100 personen op beroepsactieve leeftijd bijna 73 personen werken. Tussen de regio's zien we verschillen. In regio Midden-West-Vlaanderen ligt de werkzaamheidsgraad het hoogst, namelijk 75,9%. In regio Oostende ligt die een stuk lager, namelijk 66,7%.

2.1.2 Loontrekkenden

In de eerste tabel gaan we kijken naar de bezoldigde tewerkstelling naar sector. De data is van 31/12/2016 (Bron: gedecentraliseerde statistieken RSZ) en is op basis van de arbeidsplaats.

Tabel 13: Aantal bezoldigde tewerkstelling naar sector, 31/12/2016

	Totaal	Primaire sector		Secundaire sector		Handel en diensten	
		#	%	#	%	#	%
Regio Brugge	104 064	283	0,3%	17 217	16,5%	86 564	83,2%
Regio Zuid-W-VL	114 770	400	0,3%	34 323	29,9%	80 047	69,7%
Regio Oostende	40 655	160	0,4%	6 619	16,3%	33 876	83,3%
Regio Midden-W-VL	94 510	1 224	1,3%	33 801	35,8%	59 485	62,9%
Regio Westhoek	64 933	694	1,1%	17 048	26,3%	47 191	72,7%
Provincie W-VL	418 932	2 761	0,7%	109 008	26,0%	307 163	73,3%

In totaal telt de provincie West-Vlaanderen op 31/12/2016 418 932 werknemers. Als we kijken naar de opsplitsing naar sectoren, dan zien we dat slechts 0,7% van deze groep van loontrekkenden werkt in de primaire sector (land-, tuin- en bosbouw, en visserij). Iets meer dan een vierde van de werknemers (26%) werkt in de secundaire sector (industrie en bouw) en bijna drievierde in de sector handel en diensten.

De percentages verschillen per regio. Zo zien we dat het aandeel van de secundaire sector groter is in de regio's Zuid-West-Vlaanderen en Midden-West-Vlaanderen. De sector handel en diensten is daarentegen nog meer vertegenwoordigd in de regio's Brugge en Oostende.

In de hier opvolgende tabel worden de secundaire sector en handel en diensten nog verder opgesplitst. De aandelen zijn berekend ten opzichte van het totaal aantal werknemers in de provincie (eerste kolom vorige tabel).

Tabel 14: Aantal bezoldigde tewerkstelling naar sector in detail, 31/12/2016

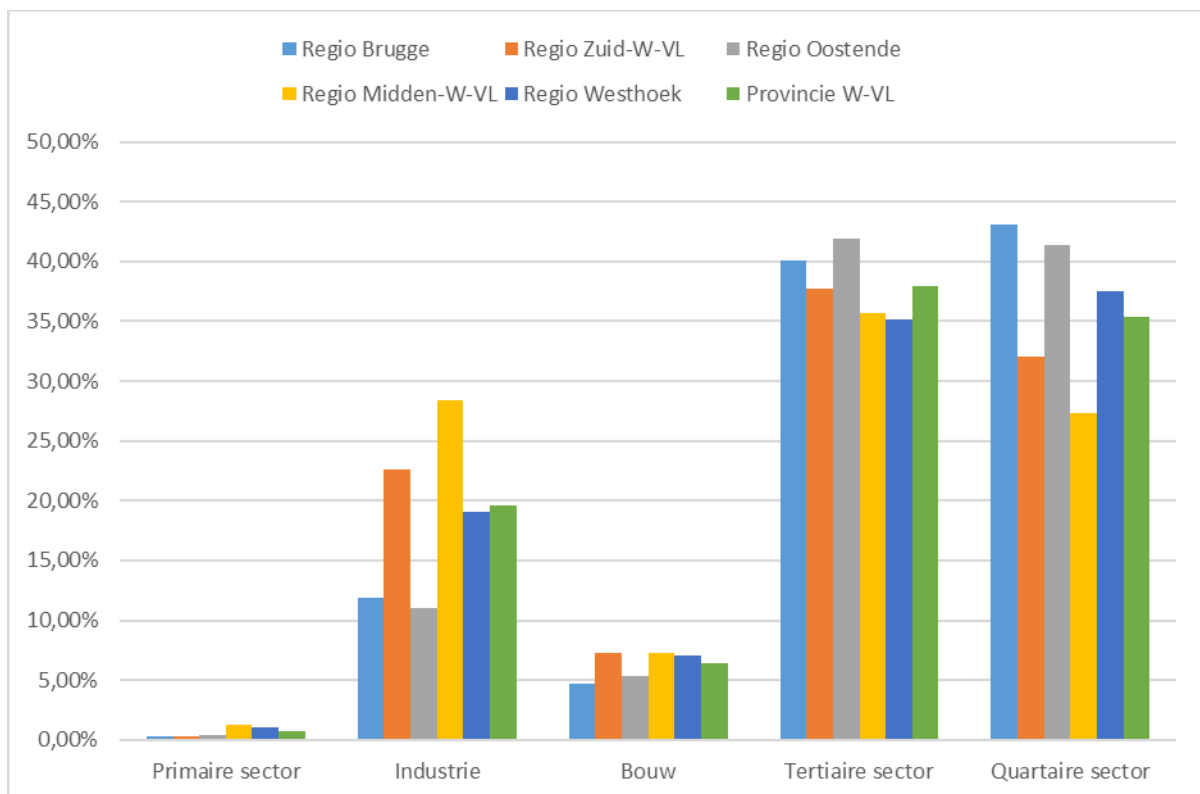
	Secundaire sector				Handel en diensten			
	Industrie		Bouw		Tertiaire sector		Quartaire sector	
	#	%	#	%	#	%	#	%
Regio Brugge	12 366	11,9%	4 851	4,7%	41 754	40,1%	44 810	43,1%
Regio Zuid-W-VL	25 912	22,6%	8 411	7,3%	43 291	37,7%	36 756	32,0%
Regio Oostende	4 463	11,0%	2 156	5,3%	17 048	41,9%	16 828	41,4%
Regio Midden-W-VL	26 874	28,4%	6 927	7,3%	33 704	35,7%	25 781	27,3%
Regio Westhoek	12 425	19,1%	4 623	7,1%	22 871	35,2%	24 320	37,5%
Provincie W-VL	82 040	19,6%	26 968	6,4%	158 668	37,9%	148 495	35,4%

We zien dat de industriesector het grootste deel werknemers telt van de secundaire sector. Ten opzichte van alle loontrekkenden in de provincie tewerkstelt de industriesector een vijfde van alle werknemers en de bouwsector is goed voor ongeveer 6% van alle werknemers.

De sector handel en diensten kan verder opgesplitst worden in een tertiaire sector (commerciële diensten) en een quartaire sector (non-profit). De verdeling over deze 2 sectoren is min of meer gelijk in de provincie. De tertiaire sector stelt 37,9% van de werknemers tewerk, terwijl de non-profitsector 35,4% van de werknemers tewerkstelt.

De regio's verschillen onderling van elkaar; dit is duidelijk op onderstaande grafiek. De industriesector is groter in de regio's Zuid- en Midden-West-Vlaanderen, alsook de bouwsector. De commerciële sector is dan weer groter in de regio's Brugge en Oostende, alsook de non-profitsector.

Figuur 8: Aandeel bezoldigde tewerkstelling naar sector in de verschillende regio's, 31/12/2016

2.1.3 Zelfstandigen

We bekijken nu dezelfde opsplitsing naar sectoren, maar nu voor de zelfstandigen. De gegevens hebben betrekking op de personen waarop het sociaal statuut van de zelfstandigen van toepassing is wegens de uitoefening van een beroepsactiviteit als zelfstandige of helper. De data is van 31/12/2016 (Bron: RSVZ). De personen worden ingedeeld naar woonplaats. Dit stemt niet noodzakelijk overeen met de plaats waar de beroepsactiviteit wordt uitgeoefend.

In de eerste tabel met de aantallen, is de som van de verschillende sectoren niet gelijk aan het totaal, doordat er een categorie van zelfstandigen is waarvan niet geweten is in welke sector ze werkzaam zijn.

Tabel 15: Aantal zelfstandigen en helpers naar sector, 31/12/2016

#	Totaal	Primaire sector	Industrie	Bouw	Tertiaire sector	Quartaire sector
Regio Brugge	26 772	2 406	1 116	2 656	17 489	2 335
Regio Zuid-W-VL	23 686	1 824	1 344	2 680	15 442	1 726
Regio Oostende	11 485	953	463	1 056	7 794	885
Regio Midden-W-VL	24 077	4 190	1 197	3 037	13 704	1 370
Regio Westhoek	22 302	4 962	978	2 315	12 234	1 292
Provincie W-VL	108 322	14 335	5 098	11 744	66 663	7 608

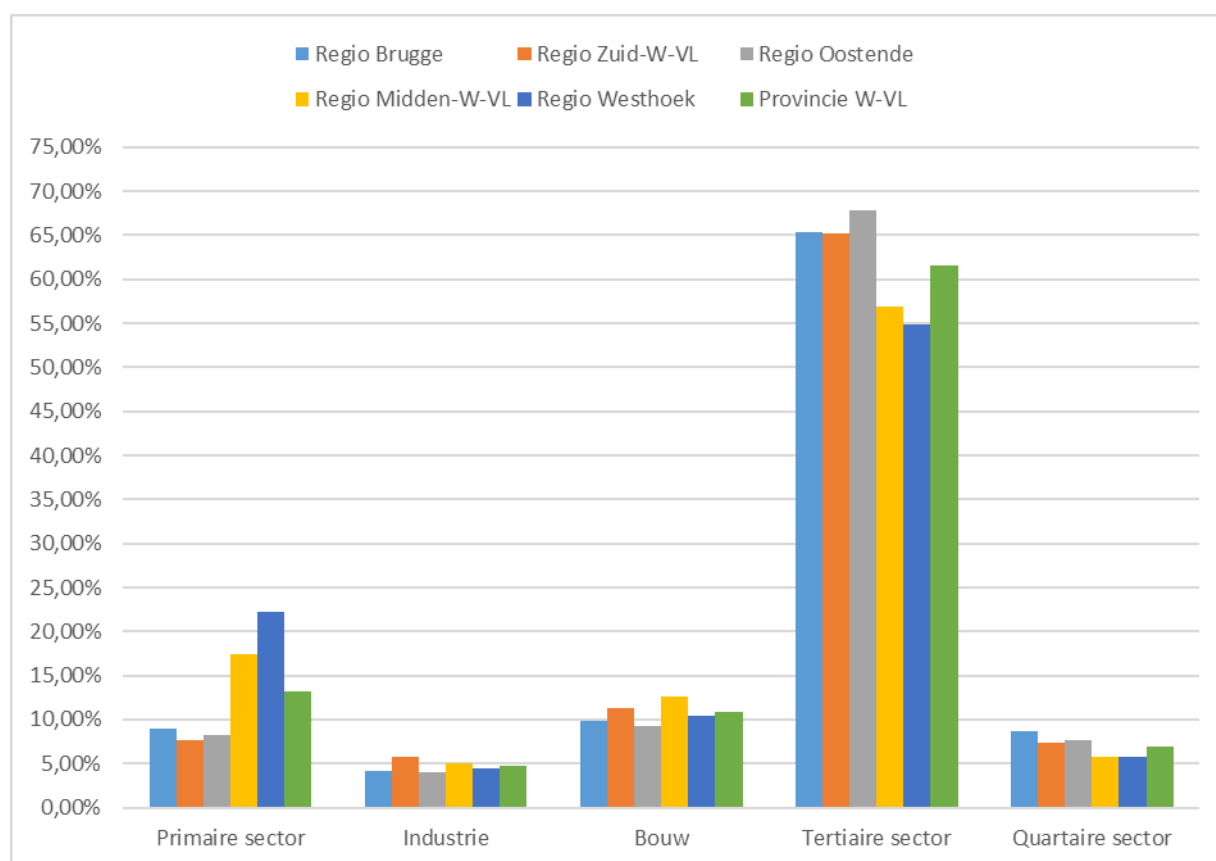
Tabel 16: Aandeel zelfstandigen en helpers naar sector, 31/12/2016

%	Primaire sector	Industrie	Bouw	Tertiaire sector	Quartaire sector
Regio Brugge	9,0%	4,2%	9,9%	65,3%	8,7%
Regio Zuid-W-VL	7,7%	5,7%	11,3%	65,2%	7,3%
Regio Oostende	8,3%	4,0%	9,2%	67,9%	7,7%
Regio Midden-W-VL	17,4%	5,0%	12,6%	56,9%	5,7%
Regio Westhoek	22,2%	4,4%	10,4%	54,9%	5,8%
Provincie W-VL	13,2%	4,7%	10,8%	61,5%	7,0%

Voor de zelfstandigen zien we een totaal ander beeld dan voor de bezoldigde tewerkstelling. In de primaire sector is 13,2% van alle zelfstandigen in West-Vlaanderen werkzaam. Daarnaast blijkt respectievelijk 4,7% en 10,8% van de zelfstandigen te werken in de industriële sector en in de bouw. Nog eens 7% is actief als zelfstandige in de non-profitsector. De meerderheid tenslotte, 61,5% van de zelfstandigen, werkt in de tertiaire sector.

Ook zijn er opnieuw grote verschillen tussen de regio's. In de regio's Midden-West-Vlaanderen en de westhoek is het aandeel zelfstandigen dat werkt in de primaire sector veel hoger dan het provinciaal gemiddelde. In deze regio's wonen dan weer minder zelfstandigen die werkzaam zijn in de tertiaire of quartaire sector. In de regio's Brugge en Oostende is dit net het omgekeerde. De regio Zuid-West-Vlaanderen huisvest minder zelfstandigen in de primaire sector, maar meer zelfstandigen in de industrie- en bouwsector, alsook in de tertiaire sector.

Figuur 9: Aandeel zelfstandigen naar sector in de verschillende regio's, 31/12/2016

2.1.4 Werkgelegenheid

De jobratio is de totale tewerkstelling (werknemers, zelfstandigen en helpers) in verhouding tot het aantal inwoners op beroepsactieve leeftijd (15-64 jaar). De jobs zijn de vervulde arbeidsplaatsen bij de in West-Vlaanderen gevestigde productie-eenheden. De data is van 2016 (Bron: Vlaamse Arbeidsrekening).

Tabel 17: Jobratio, 2016

	Jobratio
Regio Brugge	78,5%
Regio Zuid-W-VL	79,6%
Regio Oostende	58,4%
Regio Midden-W-VL	81,0%
Regio Westhoek	68,8%
Provincie W-VL	75,0%

Gemiddeld in de provincie West-Vlaanderen bedraagt de jobratio 75%. Dat betekent dat er per 100 inwoners op beroepsactieve leeftijd 75 jobs zijn.

De jobratio ligt hoger dan dit West-Vlaams gemiddelde in de regio's Brugge (78,5%), Zuid-West-Vlaanderen (79,6%) en Midden-West-Vlaanderen (81%). In de regio's Oostende en de Westhoek ligt de jobratio daarentegen lager dan het provinciaal gemiddelde, respectievelijk 58,4% en 68,8%.

2.2 Werkloosheid

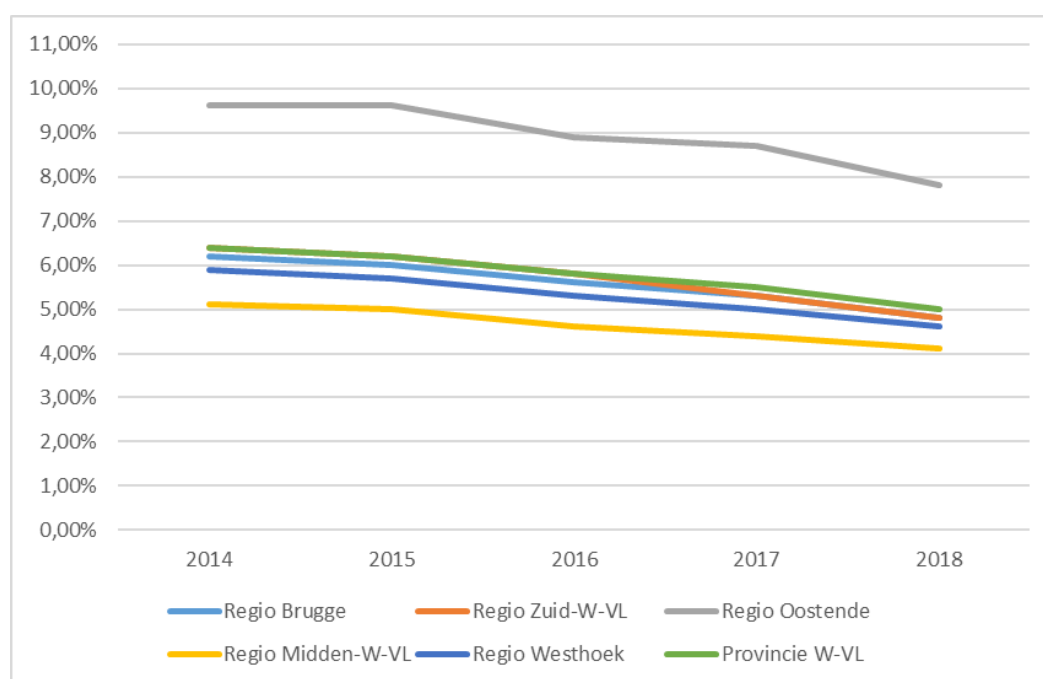
2.2.1 Werkloosheidsgraad

In onderstaande tabel wordt de evolutie van de laatste 5 jaar van de werkloosheidsgraad weergegeven. De werkloosheidsgraad wordt bepaald door de verhouding te berekenen tussen het aantal niet werkende werkzoekenden tussen 18 en 65 jaar en de beroepsbevolking tussen 18 en 65 jaar. De bron is de VDAB en het betreffen jaargemiddeldes.

Tabel 18: Evolutie van de werkloosheidsgraad, jaargemiddeldes 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018
Regio Brugge	6,2%	6,0%	5,6%	5,3%	4,8%
Regio Zuid-W-VL	6,4%	6,2%	5,8%	5,3%	4,8%
Regio Oostende	9,6%	9,6%	8,9%	8,7%	7,8%
Regio Midden-W-VL	5,1%	5,0%	4,6%	4,4%	4,1%
Regio Westhoek	5,9%	5,7%	5,3%	5,0%	4,6%
Provincie W-VL	6,4%	6,2%	5,8%	5,5%	5,0%

Figuur 10: Evolutie van de werkloosheidsgraad, jaargemiddeldes 2014-2018

De werkloosheidsgraad in de provincie West-Vlaanderen kende de laatste 5 jaar een dalende trend (van 6,4% in 2014 tot 5% in 2018).

Ook voor de 5 regio's zien we een dalende trend tussen 2014 en 2018. De regio Oostende kent de hoogste werkloosheidsgraad (7,8% in 2018) en de regio Midden-West-Vlaanderen de laagste werkloosheidsgraad (4,1%).

2.2.2 Profiel van de werkzoekenden

Hieronder wordt het profiel van de niet werkende werkzoekenden beschreven: geslacht, leeftijd, nationaliteit bij geboorte, opleidingsniveau, werkloosheidsduur en gezinssituatie. De data is van 01/01/2018 en afkomstig van de VDAB.

We beginnen met *het geslacht*.

Tabel 19: Totaal aantal niet werkende werkzoekenden, naar geslacht, 2018

	Totaal	Man		Vrouw	
		#	%	#	%
Regio Brugge	6 352	3 549	55,9%	2 803	44,1%
Regio Zuid-W-VL	6 671	3 581	53,7%	3 090	46,3%
Regio Oostende	5 652	3 248	57,5%	2 404	42,5%
Regio Midden-W-VL	4 801	2 573	53,6%	2 228	46,4%
Regio Westhoek	4 927	2 632	53,4%	2 295	46,6%
Provincie W-VL	28 403	15 583	54,9%	12 820	45,1%

Onder de groep van niet werkende werkzoekenden bevinden er zich meer mannen dan vrouwen. De verdeling in de provincie West-Vlaanderen is 55% mannelijke werkzoekenden en 45% vrouwelijke werkzoekenden.

Vervolgens kijken we naar *de leeftijd* van de werkzoekenden.

Tabel 20: Totaal aantal niet werkende werkzoekenden, naar leeftijd, 2018

	< 25 jaar		25-50 jaar		50+ jaar	
	#	%	#	%	#	%
Regio Brugge	1 350	21,3%	3 146	49,5%	1 856	29,2%
Regio Zuid-W-VL	1 540	23,1%	3 458	51,8%	1 673	25,1%
Regio Oostende	1 123	19,9%	2 859	50,6%	1 670	29,5%
Regio Midden-W-VL	1 063	22,1%	2 526	52,6%	1 212	25,2%
Regio Westhoek	1 010	20,5%	2 457	49,9%	1 460	29,6%
Provincie W-VL	6 086	21,4%	14 446	50,9%	7 871	27,7%

Als we kijken naar de leeftijdsverdeling van de werkzoekenden kunnen we voor de provincie West-Vlaanderen het volgende concluderen: iets meer dan een vijfde van de werkzoekenden (21,4%) is jonger dan 25 jaar; iets meer dan de helft (50,9%) is tussen 25 en 50 jaar en tot slot is iets meer dan een vierde van de werkzoekenden (27,7%) ouder dan 50 jaar. De percentages voor de regio's liggen allemaal in dezelfde lijn. Er zijn slechts kleine verschillen te zien in bepaalde regio's waar er iets meer jongere of oudere werkzoekenden wonen.

De volgende tabel toont de *nationaliteit bij geboorte*.

Tabel 21: Nationaliteit bij geboorte van de niet werkende werkzoekenden, 2018

	Belgische nationaliteit		Vreemde nationaliteit	
	bij geboorte		bij geboorte	
	#	%	#	%
Regio Brugge	5 010	78,9%	1 342	21,1%
Regio Zuid-W-VL	4 261	63,9%	2 410	36,1%
Regio Oostende	3 812	67,4%	1 840	32,6%
Regio Midden-W-VL	3 330	69,4%	1 471	30,6%
Regio Westhoek	3 732	75,7%	1 195	24,3%
Provincie W-VL	20 145	70,9%	8 258	29,1%

In de provincie West-Vlaanderen heeft ongeveer 29% van de niet werkende werkzoekenden een vreemde nationaliteit bij geboorte. Hierin verschillen de regio's wel van elkaar. Het aandeel werkzoekenden met een vreemde nationaliteit bij geboorte loopt van 21,1% in de regio Brugge tot 36,1% in de regio Zuid-West-Vlaanderen.

Vervolgens kijken we naar *het opleidingsniveau* van de werkzoekenden.

Tabel 22: Opleidingsniveau van de niet werkende werkzoekenden, 2018

	Laaggeschoold		Middengespoold		Hooggeschoold	
	#	%	#	%	#	%
Regio Brugge	2 856	45,0%	2 220	34,9%	1 276	20,1%
Regio Zuid-W-VL	3 419	51,3%	2 066	31,0%	1 186	17,8%
Regio Oostende	2 973	52,6%	1 893	33,5%	786	13,9%
Regio Midden-W-VL	2 467	51,4%	1 539	32,1%	795	16,6%
Regio Westhoek	2 604	52,9%	1 592	32,3%	731	14,8%
Provincie W-VL	14 319	50,4%	9 310	32,8%	4 774	16,8%

De helft van de niet werkende werkzoekenden is laaggeschoold. Dit betekent dat ze ten hoogste een diploma hebben van het lager secundair onderwijs, of van het deeltijds beroepssecundair onderwijs, of van leertijd. Bijna een derde van de werkzoekenden (32,8%) in de provincie is middengespoold.

Dat zijn de werkzoekenden met een diploma van het hoger secundair onderwijs. Tot slot is 16,8% van de werkzoekenden hooggeschoold, of met een diploma van het hoger of universitair onderwijs.

Het volgende kenmerk van de werkzoekenden is *de werkloosheidsduur*.

Tabel 23: Werkloosheidsduur van de niet werkende werkzoekenden, 2018

	< 1 jaar		1-5 jaar		> 5 jaar	
	#	%	#	%	#	%
Regio Brugge	3 667	57,7%	2 022	31,8%	663	10,4%
Regio Zuid-W-VL	3 656	54,8%	2 302	34,5%	713	10,7%
Regio Oostende	2 857	50,5%	2 042	36,1%	753	13,3%
Regio Midden-W-VL	2 766	57,6%	1 580	32,9%	455	9,5%
Regio Westhoek	2 755	55,9%	1 614	32,8%	558	11,3%
Provincie W-VL	15 701	55,3%	9 560	33,7%	3 142	11,1%

De werkzoekenden die minder dan een jaar werkzoekend zijn, vormen de grootste groep, namelijk 55,3%. Een derde van de werkzoekenden (33,7%) is tussen 1 en 5 jaar werkzoekend en 11% is reeds langer dan 5 jaar werkzoekend.

Tot slot bekijken we nog enkele *gezinskenmerken* van de werkzoekenden.

Tabel 24: Gezinskenmerken van de werkzoekenden, 2018

	Gezinshoofd		Gezin met kinderen		Eenoudergezin	
	#	%	#	%	#	%
Regio Brugge	3 218	50,7%	2 138	33,7%	393	6,2%
Regio Zuid-W-VL	3 253	48,8%	2 750	41,2%	491	7,4%
Regio Oostende	3 299	58,4%	2 006	35,5%	472	8,4%
Regio Midden-W-VL	2 386	49,7%	1 867	38,9%	332	6,9%
Regio Westhoek	2 573	52,2%	1 814	36,8%	350	7,1%
Provincie W-VL	14 729	51,9%	10 575	37,2%	2 038	7,2%

Iets meer dan de helft van de werkzoekenden (51,9%) in de provincie West-Vlaanderen is gezinshoofd. In de regio's fluctueert dit aandeel eveneens rond de helft van de werkzoekenden.

Daarnaast blijkt 37,2% van de werkzoekenden in de provincie gezinshoofd te zijn van een gezin met kinderen. In de regio's loopt dit aandeel van 33,7% in de regio Brugge tot 41,2% in de regio Zuid-West-Vlaanderen.

Bij het laatste kenmerk wordt het aandeel werkzoekende gezinshoofden van een eenoudergezin bekeken. Gemiddeld in de provincie geldt dit voor 7,2% van alle werkzoekenden. Regio Brugge heeft het laagste aandeel met 6,2% en regio Oostende het hoogste aandeel met 8,4%.

2.3 Vacatures

De tabel geeft het aantal openstaande vacatures weer. Dat zijn het aantal vacatures dat op het einde van de gekozen maand nog niet afgehandeld is, en dus nog open staat. Een vacature kan meerdere maanden na elkaar open staan, en wordt dan op het einde van elk van die maanden geteld als nog openstaand. Deze telling betreft dus een momentopname. We bekijken de evolutie van 2014-2018, telkens in de maand november. De bron is de VDAB.

Tabel 25: Evolutie van het aantal openstaande vacatures, 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018
Regio Brugge	1 097	1 330	1 585	1 978	2 293
Regio Zuid-W-VL	1 072	1 031	1 386	2 082	2 384
Regio Oostende	289	492	483	685	822
Regio Midden-W-VL	754	958	1 412	1 787	2 142
Regio Westhoek	834	903	1 083	1 264	1 385
Provincie W-VL	4 046	4 714	5 949	7 796	9 026

We zien dat het aantal openstaande vacatures de laatste 5 jaar enorm is toegenomen in de provincie. Dit is ook duidelijk in de volgende tabel waarbij het aantal openstaande vacatures afgezet wordt ten opzichte van de niet werkende werkzoekenden.

Tabel 26: Aandeel openstaande vacatures (t.o.v. niet werkende werkzoekenden), 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018
Regio Brugge	13,4%	17,2%	21,7%	29,7%	38,0%
Regio Zuid-W-VL	12,9%	13,2%	19,0%	31,2%	38,2%
Regio Oostende	4,5%	7,8%	8,2%	11,9%	16,3%
Regio Midden-W-VL	13,5%	17,8%	27,5%	37,3%	47,5%
Regio Westhoek	14,1%	16,3%	20,4%	25,6%	30,5%
Provincie W-VL	11,7%	14,4%	19,2%	27,1%	34,2%

Gemiddeld in de provincie West-Vlaanderen waren er in 2014 11,7 openstaande vacatures per 100 niet werkende werkzoekenden. Dit aandeel nam de voorbije laatste 5 jaar toe tot 34,2% in 2018, wat betekent dat er voor 34% van de werkzoekenden een openstaande vacature was.

In alle regio's zien we een sterke stijging de voorbije 5 jaar. Er zijn ook grote verschillen te zien tussen de regio's wat betreft het aantal openstaande vacatures. De regio Midden-West-Vlaanderen is koploper met in 2018 47,5% openstaande vacatures. Daarna volgen de regio's Zuid-West-Vlaanderen en Brugge met 38% en daarna de Westhoek met 30,5%. Regio Oostende sluit de rij af met een veel lager aandeel openstaande vacatures, namelijk 16,3% in 2018.

2.4 Pendel

In dit laatste luik bekijken we de inkomende en uitgaande pendel in de provincie West-Vlaanderen. De inkomende pendelstromen zijn met name bepalend voor de omvang van de binnenlandse werkgelegenheid in een regio en zij verklaren het verschil tussen de werkende beroepsbevolking (cf. werkenden woonachtig in West-Vlaanderen) en de binnenlandse werkgelegenheid (cf. werkend in West-Vlaanderen). Personen die niet in West-Vlaanderen wonen, maar er wel een job uitoefenen dragen namelijk wel bij tot de economische activiteit in West-Vlaanderen, maar niet tot de West-Vlaamse werkzaamheid (aangezien zij als inkomende pendelaars niet tot de werkende beroepsbevolking behoren). Aangezien bij zelfstandigen de werkplaats wordt gelijkgesteld met de woonplaats worden voor de data omtrent pendel enkel de loontrekkenden weerhouden.

In de tabel wordt onderscheid gemaakt tussen 'geen pendel' (woonplaats = werkgemeente), 'inkomende pendel' (loontrekkenden die vanuit een andere regio komen werken in regio X) en 'uitgaande pendel' (loontrekkenden die vanuit regio X gaat werken in een andere regio). Het pendelsaldo maakt het verschil tussen de inkomende en de uitgaande pendel. De data is van 2016 (Bron: Vlaamse Arbeidsrekening).

De tabel leert ons dat de provincie West-Vlaanderen een negatief pendelsaldo heeft. Dat betekent dat de uitgaande pendel groter is dan de inkomende pendel, of dat er meer loontrekkenden gaan werken in een andere regio dan in de betreffende regio dan dat er loontrekkenden komen werken in de betreffende regio.

Tabel 27: Pendel bij loontrekkenden, 2016

	Geen pendel	Inkomende pendel	Uitgaande pendel	Pendelsaldo
Regio Brugge	39 580	62 630	58 514	4 116
Regio Zuid-W-VL	30 756	80 972	75 212	5 763
Regio Oostende	15 964	22 764	34 455	-11 689
Regio Midden-W-VL	26 235	65 905	63 955	1 950
Regio Westhoek	22 807	40 916	51 230	-10 314
Provincie W-VL	135 342	273 190	283 363	-10 173

De regio's Oostende en de Westhoek kennen eveneens een negatief pendelsaldo. De andere drie regio's kennen daarentegen een positief pendelsaldo. Dit betekent dat er meer loontrekkenden komen werken in de betreffende regio dan dat er loontrekkenden gaan werken in een andere regio dan de betreffende regio.

3. Economische activiteit

3.1 Verloop van de ondernemingen

In dit luik bekijken we het aantal actieve, het aantal opgerichte en het aantal verdwenen ondernemingen in de provincie. De data is van 2017 en afkomstig van de FOD Economie.

Tabel 28: Aantal actieve, opgerichte en verdwenen ondernemingen, 2017

	Actieve ondernemingen	Opgerichte ondernemingen	Verdwenen ondernemingen
Regio Brugge	29 291	2 724	1 818
Regio Zuid-W-VL	28 106	2 650	1 546
Regio Oostende	12 220	1 252	937
Regio Midden-W-VL	26 806	2 255	1 235
Regio Westhoek	22 768	1 870	1 087
Provincie W-VL	119 191	10 751	6 623

Het aantal actieve ondernemingen wordt geteld op 31/12/2017; het aantal opgerichte en verdwenen ondernemingen zijn cijfers over het volledige jaar 2017.

De volgende tabel toont de ratio's met deze gegevens. Zo krijgen we een beeld van het verloop van de ondernemingen in de regio's.

Tabel 29: Oprichtings-, uittredings-, nettogroei- en turbulentieratio, 2017

	Oprichtingsratio	Uittredingsratio	Nettogroeiratio	Turbulentieratio
Regio Brugge	9,30%	6,21%	3,09%	15,51%
Regio Zuid-W-VL	9,43%	5,50%	3,93%	14,93%
Regio Oostende	10,25%	7,67%	2,58%	17,91%
Regio Midden-W-VL	8,41%	4,61%	3,81%	13,02%
Regio Westhoek	8,21%	4,77%	3,44%	12,99%
Provincie W-VL	9,02%	5,56%	3,46%	14,58%

Bij de *oprichtingsratio* wordt gekeken naar de verhouding van het aantal opgerichte ondernemingen ten opzichte van het aantal actieve ondernemingen. Gemiddeld is deze ratio in de provincie 9%. Dat wil zeggen dat 9% van de actieve ondernemingen op 31/12/2017 een nieuw opgerichte onderneming is in de loop van 2017. De oprichtingsratio loopt van 8,2% in de westhoek tot 10,3% in de regio Oostende.

De *uittredingsratio* geeft de verhouding weer van het aantal verdwenen ondernemingen en het aantal actieve ondernemingen. Deze ratio bedraagt voor West-Vlaanderen 5,6%. Regio Midden-West-Vlaanderen heeft de laagste uittredingsratio, namelijk 4,6% en regio Oostende kent ook hier de hoogste ratio, namelijk 7,7%.

Bij de *nettogroeiratio* wordt het verschil gemaakt tussen de oprichtingsratio en de uittredingsratio. Zo krijgen we een beeld van het aantal ondernemingen dat er netto bijgekomen is. Voor de provincie geldt dat er een nettogroei is van 3,5%. Regio Oostende kent de kleinste netto groei, namelijk 2,6% en regio Zuid-West-Vlaanderen de grootste nettogroei van 3,9%.

De laatste indicator is de turbulentieratio waarbij er de som gemaakt wordt van de oprichtingsratio en de uittredingsratio. Dus, hoe meer ondernemingen er bijgekomen en verdwenen zijn, hoe hoger deze ratio. In de provincie West-Vlaanderen is de turbulentieratio 14,6%. Aangezien regio Oostende de hoogste oprichtings- en uittredingsratio heeft, heeft deze regio ook de hoogste turbulentieratio, namelijk 17,9%. De regio's Midden-West-Vlaanderen en de westhoek hebben beiden een turbulentieratio van 13%, de laagste van alle regio's.

In de volgende tabel wordt het aantal faillissementen weergegeven. Een onderneming bevindt zich in staat van faillissement als twee voorwaarden zijn vervuld: enerzijds heeft de koopman opgehouden te betalen, d.w.z. hij honoreert zijn schuldeisers niet meer. Anderzijds is zijn krediet geschokt, d.w.z. hij heeft het vertrouwen van zijn schuldeisers verloren.

Tabel 30: Aantal faillissementen en faillissementsratio, 2017

	Aantal faillissementen	Faillissementsratio
Regio Brugge	191	0,65%
Regio Zuid-W-VL	178	0,63%
Regio Oostende	106	0,87%
Regio Midden-W-VL	133	0,50%
Regio Westhoek	112	0,49%
Provincie W-VL	720	0,60%

Bij de faillissementsratio wordt gekeken naar de verhouding tussen het aantal faillissementen en het aantal actieve ondernemingen. De ratio bedraagt voor de provincie 0,6%. Voor de regio's zien we dat de regio's Brugge en Zuid-West-Vlaanderen een gelijkaardige ratio hebben. De regio's Midden-West-Vlaanderen en de Westhoek hebben een lagere faillissementsratio, namelijk 0,5% en de regio Oostende scoort het hoogst met relatief gezien het meeste faillissementen (0,9%).

3.2 Omzet en investeringen

Investerings zijn de uitgaven (exclusief BTW) door de Btw-plichtige voor de verwerving van goederen en diensten die een bedrijfsmiddel uitmaken. Het gaat dus om oprichtingskosten, immateriële vaste activa, terreinen en gebouwen, installaties, machines en uitrusting, meubilair en rollend materieel, vaste activa in leasing en overige vaste activa.

De *omzet* omvat alle bedragen (exclusief BTW) die overeenkomen met de verkoop door de BTW-plichtige van goederen en diensten aan derden in België of in het buitenland. Bovendien omvat de omzet alle andere kosten (vervoer, verpakking enz.) die aan de klant worden doorberekend, ook al

worden ze apart in rekening gebracht. Kortingen, rabatten en disconto's moeten in mindering worden gebracht, evenals de waarde van teruggekomen producten (via creditnota's).

De bron is FOD Economie.

Tabel 31: Investeringsquote en omzet (in miljoen €), investeringsquote, 2017

	Investeringsquote	Omzet	Investeringsquote
	(in miljoen €)	(in miljoen €)	
Regio Brugge	726	16 336	4,4%
Regio Zuid-W-VL	1 370	30 129	4,5%
Regio Oostende	443	10 159	4,4%
Regio Midden-W-VL	1 052	25 081	4,2%
Regio Westhoek	642	13 729	4,7%
Provincie W-VL	4 232	95 435	4,4%

In 2017 realiseerden de ondernemingen met zetel in West-Vlaanderen samen 95,4 miljard euro omzet. In 2017 investeerden de ondernemingen met zetel in West-Vlaanderen 4,2 miljard euro.

Bij de investeringsquote wordt de verhouding bekeken tussen de investeringen en de omzet. De investeringsquote voor de provincie bedraagt 4,4%; er zijn geen grote verschillen tussen de regio's.

3.3 Bedrijventerreinen

De tabel toont het effectieve aanbod aan bedrijventerreinen voor 2018 (Bron: Ruimtemonitor POM West-Vlaanderen).

Tabel 32: Effectief aanbod aan bedrijventerreinen (in netto ha), 2018

	Netto opp ha
Regio Brugge	10,7
Regio Zuid-W-VL	67,4
Regio Oostende	27,4
Regio Midden-W-VL	42,6
Regio Westhoek	15,4
Provincie W-VL	163,5

Uit de tabel blijkt dat West-Vlaanderen, in absolute cijfers, op 01/01/2018 beschikt over een totaal effectief aanbod aan bedrijventerreinen van 163,5 hectare. Het gros daarvan, meer dan de helft, bevindt zich in Zuid- en Midden-West-Vlaanderen (totaal van 110 hectare).

4. Onderwijs en opleiding

4.1 Secundair onderwijs

(Bron: Departement Onderwijs)

4.1.1 Algemeen

In dit eerste hoofdstuk over het secundair onderwijs wordt het aantal leerlingen bekeken in het gewoon secundair onderwijs. Het uitgangspunt is de woonplaats van de leerling. Dat betekent dat die leerling dus naar school kan gaan zowel in zijn woonplaats als buiten zijn woonplaats. De data is van schooljaar 2016-2017.

Tabel 33: Leerlingen in het gewoon secundair onderwijs, naar onderwijsvorm, schooljaar 2016-2017, absolute aantallen

	Totaal	GSO	ASO	TSO	BSO	KSO	Nvt
Regio Brugge	16 560	5 056	4 849	3 414	2 538	302	401
Regio Zuid-W-VL	18 044	5 619	4 489	4 180	2 944	174	638
Regio Oostende	8 664	2 580	2 236	1 859	1 549	132	308
Regio Midden-W-VL	15 543	4 742	3 583	3 827	2 898	141	352
Regio Westhoek	13 373	4 038	2 947	3 450	2 518	124	296
Provincie W-VL	72 184	22 035	18 104	16 730	12 447	873	1 995

(GSO = Gemeenschappelijk Sec. Ond.; ASO = Algemeen Sec. Ond.; TSO = Technisch Sec. Ond.; BSO = Beroepssec. Ond.; KSO = Kunstsec. Ond.; Nvt = niet van toepassing)

Tabel 34: Leerlingen in het gewoon secundair onderwijs, naar onderwijsvorm, schooljaar 2016-2017, percentages

	GSO	ASO	TSO	BSO	KSO	Nvt
Regio Brugge	30,53%	29,28%	20,62%	15,33%	1,82%	2,42%
Regio Zuid-W-VL	31,14%	24,88%	23,17%	16,32%	0,96%	3,54%
Regio Oostende	29,78%	25,81%	21,46%	17,88%	1,52%	3,55%
Regio Midden-W-VL	30,51%	23,05%	24,62%	18,65%	0,91%	2,26%
Regio Westhoek	30,20%	22,04%	25,80%	18,83%	0,93%	2,21%
Provincie W-VL	30,53%	25,08%	23,18%	17,24%	1,21%	2,76%

In totaal wonen 72184 leerlingen in de provincie West-Vlaanderen die les volgen in het secundair onderwijs. Ongeveer 30% van die leerlingen zit in de eerste graad (Gemeenschappelijk secundair onderwijs). Verder zien we dat een vierde van de leerlingen les volgt in het ASO; 23,2% volgt les in het TSO; 17,2% in het BSO en 1,2% in het KSO. Er is nog een restgroep van leerlingen (categorie niet van toepassing): dit zijn enerzijds leerlingen die deeltijds les volgen en anderzijds de leerlingen in het onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers.

4.1.2 Schoolse vertraging

Bij schoolse vertraging bekijken we de leerlingen in het gewoon secundair onderwijs die 1 jaar, 2 jaar of meer dan 2 jaar schoolse vertraging hebben opgelopen. Schoolse vertraging is de vertraging die een leerling oploopt t.o.v. medeleerlingen met hetzelfde geboortjaar. Deze vertraging is niet noodzakelijk het gevolg van zittenblijven maar kan ook veroorzaakt worden door ziekte, atypische studieovergangen,... Het betreft de woonplaats van de leerling.

Tabel 35: Leerlingen in het gewoon secundair onderwijs met schoolse vertraging, schooljaar 2016-2017

	Totaal	1 jaar schoolse		2 jaar schoolse		Meer dan 2 jaar	
		vertraging		vertraging		schoolse vertraging	
		#	%	#	%	#	%
Regio Brugge	16 560	3 225	19,47%	466	2,81%	105	0,63%
Regio Zuid-W-VL	18 044	3 433	19,03%	529	2,93%	128	0,71%
Regio Oostende	8 664	1 731	19,98%	388	4,48%	133	1,54%
Regio Midden-W-VL	15 543	2 424	15,60%	356	2,29%	88	0,57%
Regio Westhoek	13 373	2 266	16,94%	330	2,47%	72	0,54%
Provincie W-VL	72 184	13 079	18,12%	2 069	2,87%	526	0,73%

Voor de provincie West-Vlaanderen kan geconcludeerd worden dat 18,1% van de leerlingen in het gewoon secundair onderwijs 1 jaar schoolse vertraging heeft. Daarbovenop heeft 2,9% al 2 jaar schoolse vertraging en nog eens 0,7% heeft meer dan 2 jaar schoolse achterstand. Samen maakt dit dat 21,7%, of meer dan 1 op de 5 leerlingen, minstens een jaar schoolse vertraging heeft.

Tussen de regio's zien we duidelijke verschillen. De regio Oostende huisvest het hoogste aandeel leerlingen met schoolse vertraging: 26% van hen heeft minstens een jaar schoolse achterstand. De regio Midden-West-Vlaanderen daarentegen heeft de laagste waarden: daar heeft 18,5% van de leerlingen in het secundair onderwijs schoolse vertraging.

4.1.3 Vroegtijdige schoolverlaters

In onderstaande tabel wordt het aantal en aandeel vroegtijdige schoolverlaters getoond. Een vroegtijdige schoolverlater is een leerling die het Vlaamse secundair onderwijs verlaten heeft zonder voldoende kwalificatie. De aantallen worden afgezet ten opzichte van de som van het aantal vroegtijdige schoolverlaters en het aantal gekwalificeerden.

Tabel 36: Aantal en aandeel vroegtijdige schoolverlaters volgens woonplaats, schooljaren 2012-2013, 2013-2014 en 2014-2015

	Aantal			Aandeel		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015
Regio Brugge	287	270	236	9,9	9,1	8,2
Regio Zuid-W-VL	285	259	274	8,7	8,3	8,6
Regio Oostende	193	195	189	12,9	13,0	12,2
Regio Midden-W-VL	215	217	238	7,9	7,4	8,3
Regio Westhoek	221	206	170	9,7	9,1	8,0
Provincie W-VL	1 107	1 147	1 201	8,8	9,1	9,4

Algemeen in de provincie zien we dat bijna 1 op de 10 schoolverlaters het onderwijs verlaat zonder voldoende kwalificatie. Tussen de regio's zijn er duidelijk verschillen. Regio Oostende springt eruit met het hoogste percentage: in het schooljaar 2014-2015 was 12,2% van de schoolverlaters vroegtijdige schoolverlater. In de andere regio's liggen de percentages onder de 10%. Een echte trend in de evolutie is er niet te zien, wel veel fluctuaties.

4.2 Hoger onderwijs

(Bron: Departement Onderwijs)

4.2.1 Profiel van de studenten

In een eerste luik bekijken we het profiel van de unieke studenten die ingeschreven zijn in het hoger onderwijs met een diplomacontract. We bekijken daarnaast hoe groot het aandeel is van studenten hoger onderwijs in de groep van 18-24-jarigen. De data is van schooljaar 2014-2015, waarbij de woonplaats van de student het uitgangspunt is.

Tabel 37: Aantal unieke studenten met een diplomacontract in het hoger onderwijs, schooljaar 2014-2015, naar geslacht

	Totaal	Man		Vrouw	
		#	%	#	%
Regio Brugge	10 089	4 550	45,10%	5 539	54,90%
Regio Zuid-W-VL	10 440	4 802	46,00%	5 638	54,00%
Regio Oostende	4 271	1 906	44,63%	2 365	55,37%
Regio Midden-W-VL	8 374	3 797	45,34%	4 577	54,66%
Regio Westhoek	6 798	3 125	45,97%	3 673	54,03%
Provincie W-VL	39 972	18 180	45,48%	21 792	54,52%

In totaal zijn er voor de provincie West-Vlaanderen 39 972 studenten in het hoger onderwijs. De meisjes (54,5%) zijn iets meer vertegenwoordigd dan de jongens (45,5%) in de groep van studenten. Dat blijkt voor alle regio's te gelden.

Tabel 38: Aantal unieke studenten met een diplomacontract in het hoger onderwijs, schooljaar 2014-2015, naar leeftijd

	Totaal	18-24 jaar		24+ jaar		Aandeel tov 18-24 jaar
		#	%	#	%	
Regio Brugge	10 089	8 866	87,88%	1 223	12,12%	39,07%
Regio Zuid-W-VL	10 440	9 296	89,04%	1 144	10,96%	37,90%
Regio Oostende	4 271	3 689	86,37%	582	13,63%	31,59%
Regio Midden-W-VL	8 374	7 466	89,16%	908	10,84%	36,35%
Regio Westhoek	6 798	6 155	90,54%	643	9,46%	33,88%
Provincie W-VL	39 972	35 472	88,74%	4 500	11,26%	36,34%

In bovenstaande tabel wordt de leeftijd van de studenten bekeken. De grote meerderheid van de studenten is tussen 18 en 24 jaar (88,7%); de rest (12,3%) is ouder dan 24 jaar. Als we kijken binnen de leeftijdsgroep van de 18-24-jarigen, dan betekent dit dat 36,3% van alle 18-24-jarigen verder studeert in het hoger onderwijs. Op regioniveau schommelt dit aandeel van 31,6% (regio Oostende) tot 39,1% (regio Brugge).

Tot slot bekijken we nog de huidige nationaliteit van de studenten.

Tabel 39: Aantal unieke studenten met een diplomacontract in het hoger onderwijs, schooljaar 2014-2015, naar nationaliteit

	Totaal	Belg		Niet-Belg	
		#	%	#	%
Regio Brugge	10 089	9 954	98,66%	135	1,34%
Regio Zuid-W-VL	10 440	10 255	98,23%	185	1,77%
Regio Oostende	4 271	4 197	98,27%	74	1,73%
Regio Midden-W-VL	8 374	8 307	99,20%	67	0,80%
Regio Westhoek	6 798	6 755	99,37%	43	0,63%
Provincie W-VL	39 972	39 468	98,74%	504	1,26%

De tabel is duidelijk: er is slechts een hele kleine groep van studenten met een niet-Belgische nationaliteit (1,3%).

4.2.2 Opleidingen

Bij het tweede luik over het hoger onderwijs bekijken we de opleidingen van dichterbij. Hier kunnen we niet meer spreken van het aantal unieke studenten omdat 1 student voor meerdere opleidingen tegelijkertijd kan ingeschreven zijn. We bekijken wel nog steeds enkel de studenten met een diplomacontract en maken het onderscheid tussen het hogescholendonderwijs en het universitair onderwijs. Het uitgangspunt is opnieuw de woonplaats van de student.

Tabel 40: Aantal gevolgde opleidingen in het hoger onderwijs, schooljaar 2014-2015

	Totaal	Hogescholenonderwijs		Universitair onderwijs	
		#	%	#	%
Regio Brugge	11 132	5 658	50,83%	5 474	49,17%
Regio Zuid-W-VL	11 515	5 926	51,46%	5 589	48,54%
Regio Oostende	4 718	2 544	53,92%	2 174	46,08%
Regio Midden-W-VL	9 159	4 763	52,00%	4 396	48,00%
Regio Westhoek	7 456	4 043	54,22%	3 413	45,78%
Provincie W-VL	43 980	22 934	52,15%	21 046	47,85%

In bovenstaande tabel zien we hoeveel opleidingen gevolgd worden in enerzijds het hogescholenonderwijs en anderzijds het universitair onderwijs. De verdeling is bijna gelijk: ongeveer een 52% in het hogescholenonderwijs en ongeveer 48% aan de universiteit.

De volgende tabel toont waar de opleidingen gevolgd worden (vestigingsplaats van de school op provincieniveau) vanuit het standpunt van de woonplaats van de studenten.

Tabel 41: Aandeel opleidingen naar vestigingsplaats van de school, schooljaar 2014-2015

	Prov W-VL	Prov O-VL	Prov Antwerpen	Prov Limburg	Prov Vlaams- Brabant	Brussels Hoofdst. gewest
Regio Brugge	33,11%	52,57%	2,39%	0,16%	7,46%	4,30%
Regio Zuid-W-VL	39,48%	42,76%	1,62%	0,19%	12,05%	3,90%
Regio Oostende	38,49%	47,80%	2,12%	0,19%	6,72%	4,68%
Regio Midden-W-VL	36,32%	50,68%	1,50%	0,12%	8,31%	3,07%
Regio Westhoek	37,42%	48,40%	2,24%	0,16%	8,18%	3,59%
Provincie W-VL	36,76%	48,39%	1,95%	0,16%	8,88%	3,86%

De meerderheid van de studenten in het hoger onderwijs, met woonplaats in de provincie West-Vlaanderen, studeert in de provincie Oost-Vlaanderen (48,4%). Een tweede grootste groep is ingeschreven in de eigen provincie (36,8%). Verder zien we nog dat 8,9% van de West-Vlaamse

studenten studeert in Vlaams-Brabant; 3,9% in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest; 2% in provincie Antwerpen en tot slot nog een kleine groep in provincie Limburg (0,2%).

4.3 Volwassenenonderwijs

(Bron: AHOVOKS)

4.3.1 Profiel van de cursisten

Bij het hoofdstuk over het profiel van de cursisten bekijken we enkele kenmerken van de cursisten van het volwassenenonderwijs: geslacht, leeftijd en nationaliteit. Daarnaast bekijken we ook in welk opleidingstype men les volgt. De woonplaats van de cursist geldt als uitgangspunt.

In de eerste tabel bekijken we het **geslacht** van de cursisten.

Tabel 42: Aantal en aandeel unieke cursisten van het volwassenenonderwijs, naar geslacht, schooljaar 2017-2018

	Totaal	Man		Vrouw	
		#	%	#	%
Regio Brugge	13 897	5 464	39,32%	8 433	60,68%
Regio Zuid-W-VL	13 526	5 180	38,30%	8 346	61,70%
Regio Oostende	7 640	3 373	44,15%	4 267	55,85%
Regio Midden-W-VL	10 589	4 071	38,45%	6 518	61,55%
Regio Westhoek	8 119	3 185	39,23%	4 934	60,77%
Provincie W-VL	53 771	21 273	39,56%	32 496	60,43%

In het schooljaar 2017-2018 waren in totaal voor provincie West-Vlaanderen 53 771 unieke cursisten ingeschreven in het volwassenenonderwijs. Algemeen kan geconcludeerd worden dat 6 op de 10 cursisten een vrouw is en bijgevolg 4 op 10 een man is.

Wat betreft de regio's zien we diezelfde trend terugkeren. In regio Oostende is het aandeel mannen het hoogst (44,2%) en in regio Zuid-West-Vlaanderen is het aandeel mannen het laagst (38,3%).

Vervolgens bekijken we de **leeftijd** van de unieke cursisten.

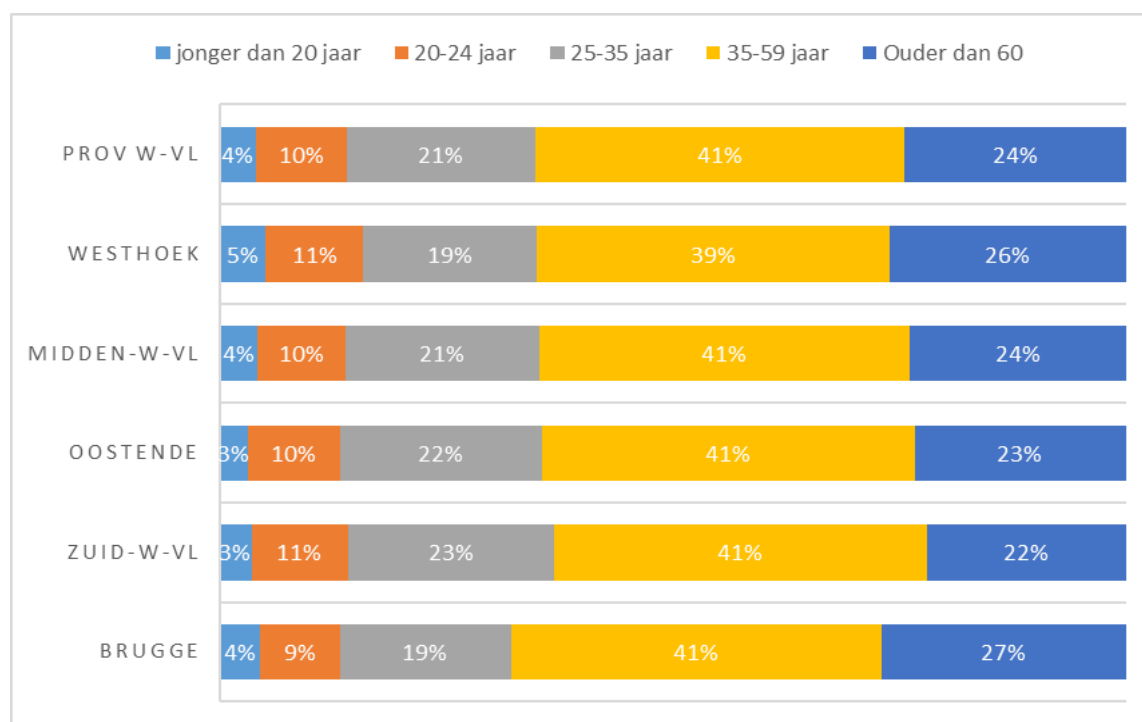
Tabel 43: Aantal en aandeel unieke cursisten van het volwassenenonderwijs, naar leeftijd, schooljaar 2017-2018

	< 20 jaar		20-24 jaar		25-34 jaar		35-59 jaar		60+	
	#	%	#	%	#	%	#	%	#	%
Regio Brugge	621	4,5%	1220	8,8%	2620	18,9%	5691	41,0%	3745	26,9%
Regio Zuid-W-VL	469	3,5%	1449	10,7%	3067	22,7%	5571	41,2%	2970	22,0%
Regio Oostende	233	3,0%	778	10,2%	1706	22,3%	3145	41,2%	1778	23,3%
Regio Midden-W-VL	441	4,2%	1023	9,7%	2273	21,5%	4333	40,9%	2519	23,8%
Regio Westhoek	411	5,1%	876	10,8%	1548	19,1%	3174	39,1%	2110	26,0%
Provincie W-VL	2175	4,0%	5346	9,9%	11214	20,9%	21914	40,8%	13122	24,4%

De leeftijdsverdeling van de cursisten van het volwassenenonderwijs wordt hieronder weergegeven in een grafiek.

Algemeen voor gans de provincie West-Vlaanderen zien we dat de grootste groep van cursisten tussen 35 en 59 jaar is, namelijk 40,8%. Bijna een vierde van de cursisten is ouder dan 60 jaar. Een vijfde van hen is tussen 25 en 34 jaar en een tiende is tussen 20 en 24 jaar. Tot slot is 4% jonger dan 20 jaar.

Figuur 11: Aandeel unieke cursisten van het volwassenenonderwijs, naar leeftijd, schooljaar 2017-2018

Om een beeld te hebben van de **participatiegraad** van de verschillende leeftijdsgroepen worden de percentages van de cursisten (VWO) vergeleken met de percentages in de totale bevolking (BEV).

	< 20 jaar		20-24 jaar		25-34 jaar		35-59 jaar		60+	
	VWO	BEV	VWO	BEV	VWO	BEV	VWO	BEV	VWO	BEV
Regio Brugge	4,5%	3,6%	8,8%	6,6%	18,9%	13,1%	41,0%	39,4%	26,9%	37,3%
Regio Zuid-W-VL	3,5%	3,9%	10,7%	7,3%	22,7%	15,1%	41,2%	40,6%	22,0%	33,1%
Regio Oostende	3,0%	3,3%	10,2%	6,2%	22,3%	12,3%	41,2%	38,1%	23,3%	40,0%
Regio Midden-W-VL	4,2%	4,0%	9,7%	7,2%	21,5%	15,0%	40,9%	41,3%	23,8%	32,4%
Regio Westhoek	5,1%	3,8%	10,8%	6,8%	19,1%	13,3%	39,1%	38,8%	26,0%	37,3%
Provincie W-VL	4,0%	3,8%	9,9%	6,9%	20,9%	13,9%	40,8%	39,8%	24,4%	35,7%

We zien in de tabel dat de leeftijdsgroepen 20-24-jarigen en 25-34-jarigen oververtegenwoordigd zijn in het volwassenenonderwijs en dat de 60-plussers ondervertegenwoordigd zijn. Voor de andere 2 categorieën sluiten de percentages bij elkaar aan.

Vervolgens bekijken we de **nationaliteit** van de unieke cursisten.

Tabel 44: Aantal en aandeel unieke cursisten van het volwassenenonderwijs, naar nationaliteit, schooljaar 2017-2018

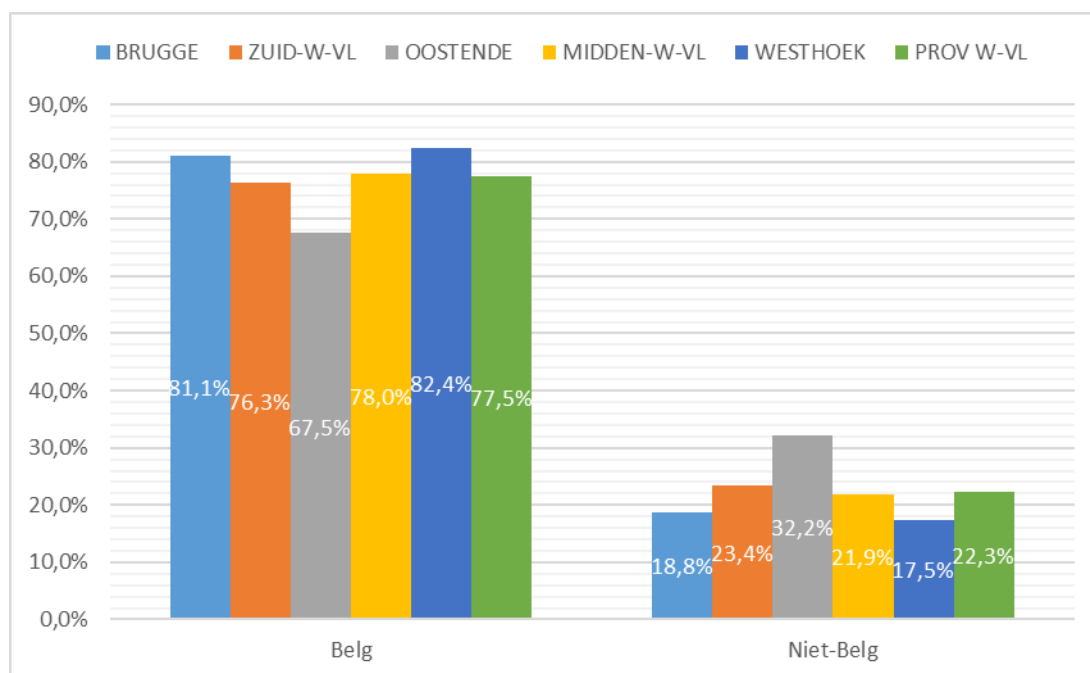
	Belg		Niet-Belg	
	#	%	#	%
Regio Brugge	10 982	81,11%	2 547	18,81%
Regio Zuid-W-VL	10 106	76,32%	3 094	23,37%
Regio Oostende	5 048	67,49%	2 411	32,23%
Regio Midden-W-VL	8 100	77,97%	2 280	21,95%
Regio Westhoek	6 587	82,36%	1 398	17,48%
Provincie W-VL	40 823	77,54%	11 730	22,28%

Van alle unieke cursisten wonende in de provincie West-Vlaanderen heeft iets meer dan drievierde van hen de Belgische nationaliteit (77,5%). Dat betekent dat bijna een vierde van hen een niet-Belgische nationaliteit heeft (22,3%).

De som van de twee categorieën is niet gelijk aan het totaal omdat er een restgroep is van cursisten waarvan de nationaliteit niet gekend is.

De onderstaande grafiek toont duidelijk dat het aandeel cursisten met een niet-Belgische nationaliteit verschilt van regio tot regio. Regio Oostende huisvest het grootste aandeel cursisten met een vreemde nationaliteit (32,2%). Ook de regio Zuid-West-Vlaanderen (23,4%) scoort boven het provinciaal gemiddelde. De andere regio's scoren onder het provinciaal gemiddelde waarbij de regio westhoek het laagste aandeel heeft (17,5%).

Figuur 12: Aandeel unieke cursisten van het volwassenenonderwijs, naar nationaliteit, schooljaar 2017-2018

Als we kijken naar de verdeling in de totale bevolking (8,5% heeft een vreemde nationaliteit bij geboorte), dan kunnen we concluderen dat de participatie van personen met een vreemde nationaliteit bij geboorte hoger ligt in het volwassenenonderwijs.

Tot slot worden de **opleidingstypes** bekeken waarin de cursisten les volgen.

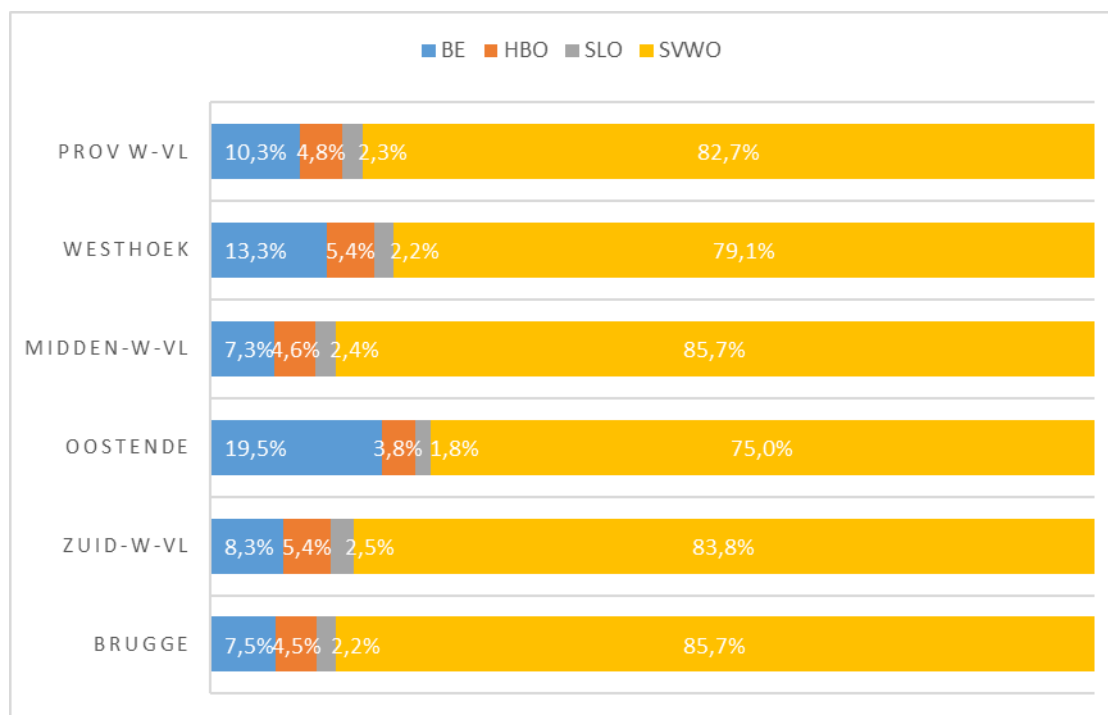
Tabel 45: Aantal en aandeel unieke cursisten van het volwassenenonderwijs, naar opleidingstype, schooljaar 2017-2018

	BE		HBO		SLO		SVWO	
	#	%	#	%	#	%	#	%
Regio Brugge	1 046	7,53%	632	4,55%	312	2,25%	11 907	85,68%
Regio Zuid-W-VL	1 124	8,31%	727	5,37%	344	2,54%	11 331	83,77%
Regio Oostende	1 488	19,48%	288	3,77%	136	1,78%	5 728	74,97%
Regio Midden-W-VL	778	7,35%	488	4,61%	249	2,35%	9 074	85,69%
Regio Westhoek	1 081	13,31%	436	5,37%	176	2,17%	6 426	79,15%
Provincie W-VL	5 517	10,26%	2 571	4,78%	1 217	2,26%	44 466	82,70%

De meerderheid van de cursisten volgt les in het Secundair Volwassenenonderwijs (SVWO): 82,7% van de cursisten met woonplaats in West-Vlaanderen bevindt zich binnen dit opleidingstype. Daarnaast volgt 1 op 10 cursisten les in het type Basiseducatie (10,3%). Bijna 5% is cursist binnen het Hoger Beroepsonderwijs en ongeveer 2% volgt de Specifieke Lerarenopleiding.

De aandelen voor HBO en SLO liggen in alle regio's min of meer bij elkaar. We zien wel grote verschillen bij de percentages voor het type Basiseducatie. In de regio Oostende (19,5%) en de westhoek (13,3%) woont een groter aandeel cursisten die les volgen binnen het type Basiseducatie. Deze regionale verschillen zijn ook duidelijk te zien op onderstaande grafiek.

Figuur 13: Aandeel unieke cursisten van het volwassenenonderwijs, naar nationaliteit, schooljaar 2017-2018

4.3.2 Opleidingen

Bij de volgende cijfers geldt de vestigingsplaats van de instelling als uitgangspunt. We bekijken het aantal cursisten volgens het centrumtype en naargelang de studiegebieden. Het betreft hier niet meer de unieke cursisten, aangezien een groep van cursisten meerdere keren ingeschreven is (voor verschillende opleidingen, in verschillende instellingen, in verschillende regio's ...).

Tabel 46: Aantal cursisten naar centrumtype, schooljaar 2017-2018

	CBE		CVO	
	#	%	#	%
Regio Brugge	1 727	8,66%	18 207	91,34%
Regio Zuid-W-VL	1 568	8,24%	17 459	91,76%
Regio Oostende	2 385	30,39%	5 463	69,61%
Regio Midden-W-VL	1 103	11,10%	8 833	88,90%
Regio Westhoek	1 597	20,89%	6 046	79,11%
Provincie W-VL	8 380	13,01%	56 008	86,99%

Ongeveer 13% van de cursisten die les volgen in West-Vlaanderen, doet dit in een centrum voor basiseducatie. Bijgevolg volgt 87% van de cursisten les in een centrum voor volwassenenonderwijs. De volgende tabel toont hoeveel cursussen/modules er gevolgd worden, enerzijds in een CBE en anderzijds in het Secundair Volwassenenonderwijs in een CVO.

Tabel 47: Aantal gevolgde cursussen, naar centrumtype, schooljaar 2017-2018

	CBE	CVO	Totaal
Regio Brugge	12 497	13 287	25 784
Regio Zuid-W-VL	12 031	13 016	25 047
Regio Oostende	7 023	7 268	14 291
Regio Midden-W-VL	9 754	10 252	20 006
Regio Westhoek	7 170	7 789	14 959
Provincie W-VL	48475	51 612	100 087

In het schooljaar 2017-2018 werden in totaal in de centra in de provincie West-Vlaanderen 100 087 cursussen/modules gevolgd. Iets minder dan de helft van deze cursussen werd gevolgd in een centrum voor basiseducatie en bijgevolg iets meer de helft in een centrum voor volwassenenonderwijs.

In de volgende tabellen bekijken we welke studiegebieden/opleidingen het vaakst gevolgd worden, enerzijds in een CBE en anderzijds in een CVO (op niveau van de cursisten).

We beginnen met de **Centra voor Basiseducatie**. In de tabellen staan de studiegebieden gerangschikt in volgorde van meest gevolgd tot minst gevolgd.

Tabel 48: Aantal cursisten in een CBE naar studiegebied, schooljaar 2017-2018

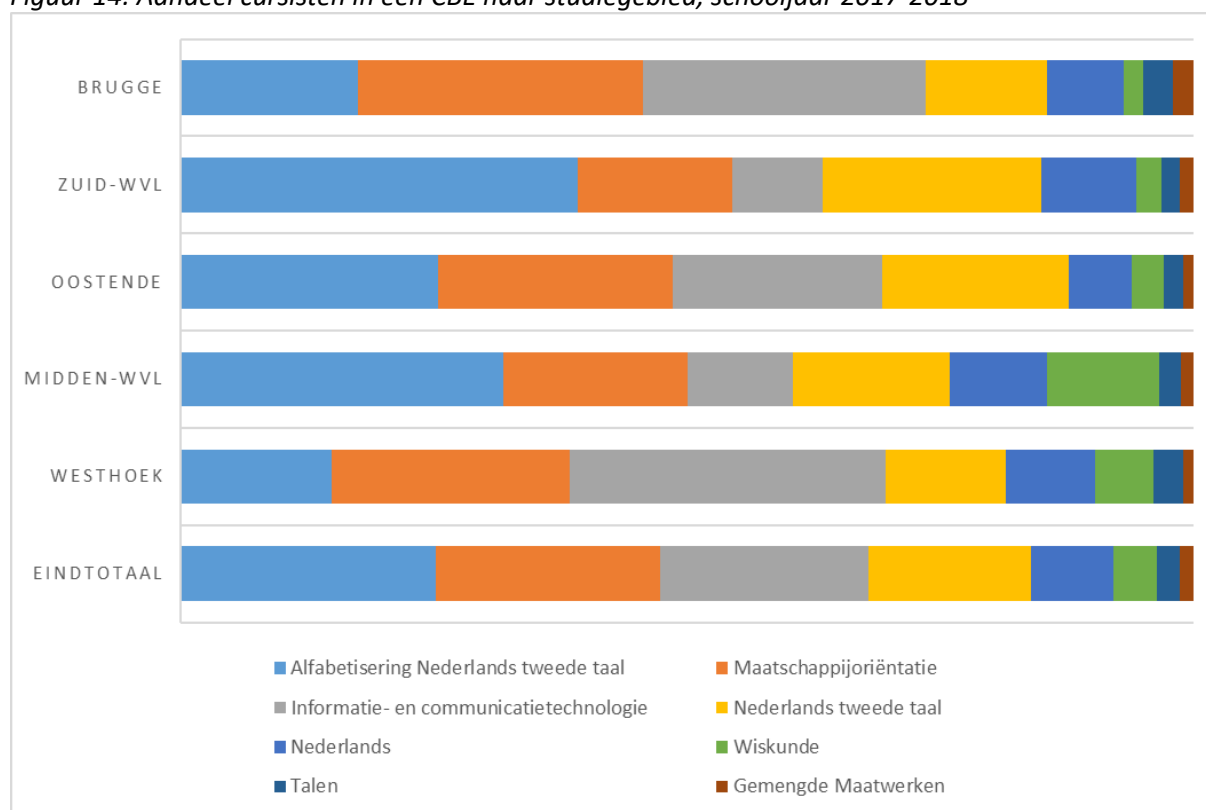
	W-VL	Regio Brugge	Regio Zuid-W-VL	Regio Oostende	Regio Midden-W-VL	Regio Westhoek
Alfabetisering Nederlands tweede taal	2 112	302	614	607	351	238
Maatschappij-oriëntatie	1 852	486	239	551	201	375
ICT	1 729	482	140	493	115	499
Nederlands tweede taal	1 344	207	339	440	170	188
Nederlands	676	131	148	149	106	142
Wiskunde	360	33	38	75	122	92
Talen	195	51	28	45	24	47
Gemengde Maatwerken	112	35	22	25	14	16
Totaal	8 380	1 727	1 568	2 385	1 103	1 597

Tabel 49: Aandeel cursisten in een CBE naar studiegebied, schooljaar 2017-2018

	W-VL	Regio Brugge	Regio Zuid- W-VL	Regio Oostende	Regio Midden-W-VL	Regio Westhoek
Alfabetisering Nederlands tweede taal	25,2%	17,5%	39,2%	25,5%	31,8%	14,9%
Maatschappij- oriëntatie	22,1%	28,1%	15,2%	23,1%	18,2%	23,5%
ICT	20,6%	27,9%	8,9%	20,7%	10,4%	31,2%
Nederlands tweede taal	16,0%	12,0%	21,6%	18,4%	15,4%	11,8%
Nederlands	8,1%	7,6%	9,4%	6,2%	9,6%	8,9%
Wiskunde	4,3%	1,9%	2,4%	3,1%	11,1%	5,8%
Talen	2,3%	3,0%	1,8%	1,9%	2,2%	2,9%
Gemengde Maatwerken	1,3%	2,0%	1,4%	1,0%	1,3%	1,0%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%

De opleiding 'Alfabetisering Nederlands tweede taal' wordt het vaakst gevolgd in de centra voor Basiseducatie in de provincie West-Vlaanderen. Een vierde van de cursisten die les volgen in een CBE volgen deze opleiding. De opleidingen maatschappijoriëntatie en ICT worden door respectievelijk 22% en 20,6% van de cursisten gevolgd. De aandelen verschillen naar regio, zie onderstaande grafiek.

Figuur 14: Aandeel cursisten in een CBE naar studiegebied, schooljaar 2017-2018

Vervolgens wordt het aanbod in de **Centra voor Volwassenenonderwijs** bekeken, specifiek voor het Secundair Volwassenenonderwijs (SVWO). De tabel toont de absolute aantallen; de grafiek de aandelen van de top 10. De studiegebieden staan opnieuw gerangschikt van meest gevolgd naar minst gevolgd.

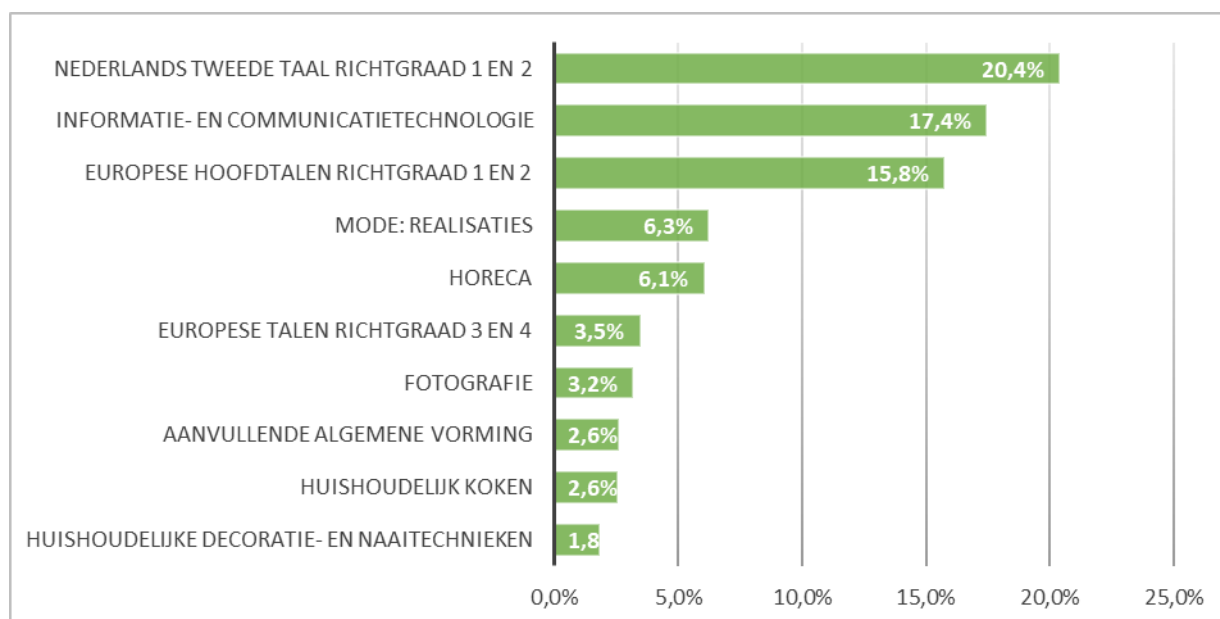
Tabel 50: Aantal cursisten in een CVO, type SVWO, naar studiegebied, schooljaar 2017-2018

	W-VL	Regio Brugge	Regio Zuid-W- VL	Regio Oostende	Regio Midden- W-VL	Regio Westhoek
Nederlands tweede taal richtgraad 1 en 2	10 680	2 686	3 350	1 845	1 832	967
ICT	9 128	2 501	2 187	923	2 061	1 456
Europese hoofdtalen richtgraad 1 en 2	8 247	2 464	2 585	743	1 556	899
Mode: realisaties	3 272	1 049	790	373	544	516
Horeca	3 169	1 258	331	316	704	560
Europese talen richtgraad 3 en 4	1 827	840	447	30	312	198
Fotografie	1 661	856	669		136	
Aanvullende algemene vorming	1 381	495	549	72	82	183
Huishoudelijk koken	1 355	850	397		52	56
Huishoudelijke decoratie- en naaitechnieken	963	104	554	61	217	27
Auto	886	137	197	119	300	133
Algemene personenzorg	875	116	519	84	19	137
Bedrijfsbeheer	875	354	137	50	160	174
Ambachtelijke accessoires	792	254	173	9	286	70
Grafische communicatie en media	779	529	41	159	14	36
Specifieke personenzorg	627	182	410	10		25
Nederlands tweede taal richtgraad 3 en 4	613	281	203	82	16	31
Lichaamsverzorging	415	218	96	44		57
Mechanica-elektriciteit	409	108	119	25	99	58
Administratie	368	146	198		24	
Afwerking bouw	334	54	125	34	60	61
Lassen	333	94	74	44	76	45

Europese neventalen richtgraad 1 en 2	330	228	102			
Oosterse talen	287	142	106	27		12
Schrijnwerkerij	264	58	149	46		11
ICT-technieken	242	105	40	75	22	
Land- en tuinbouw	235		167		68	
Toerisme	188	188				
Slavische talen	185	81	59	45		
Drankenkennis	174	87	14	73		
Bakkerij	169		100	42	11	16
Algemene vorming	135	102	33			
Geletterdheidsmodules Nederlands En Leren Leren	126	45	55	1		25
Meubelmakerij	126			16	54	56
Slagerij	115					115
Assistentie vrije zorgberoepen	97		86		11	
Logistiek en verkoop	94	15	33	15		31
Koeling en warmte	89	37		36	9	7
Bijzondere educatieve noden	66	60	6			
Ambachtelijk erfgoed	65				39	26
Mode: maatwerk	63	54			9	
Ruwbouw	63	13		13	18	19
Huishoudhulp	56		24	6	26	
Printmedia	46		46			
Maritieme diensten	45			45		
Scandinavische talen	44	44				
Bibliotheek-, archief en documentatiekunde	15	15				
Groot transport	9		9			
Eindtotaal	52 317	16 850	15 180	5 463	8 817	6 007

De meest gevolgde studiegebieden in de CVO's met vestigingsplaats in de provincie West-Vlaanderen zijn: Nederlands tweede taal richtgraad 1 en 2 (20,4%), ICT (17,4%) en Europese hoofdtalen richtgraad 1 en 2 (15,8%).

Figuur 15: Top 10 van de meest gevolgde studiegebieden in CVO's, type SVWO in de provincie West-Vlaanderen, schooljaar 2017-2018

5. Kansarmoede

5.1 Voorkeursregeling in de ziekteverzekering

(Bron: Intermutualistisch Agentschap, 2017)

De voorkeursregeling in de ziekteverzekering maakt de gezondheidszorg goedkoper voor bepaalde personen, door minder remgeld en een lager plafondbedrag voor de maximumfactuur. De verhoogde tegemoetkoming kan verkregen worden enerzijds automatisch, op basis van een voordeel dat iemand geniet (bijvoorbeeld het leefloon), of op basis van een situatie waarin hij/zij zich bevindt. Anderzijds kan men dit ook verkrijgen na een inkomensonderzoek uitgevoerd door het ziekenfonds.

Tabel 51: Aantal en aandeel rechthebbenden met een verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering, 2017

	Aantal	Aandeel
Regio Brugge	39 867	14,15%
Regio Zuid-W-VL	47 526	16,41%
Regio Oostende	31 311	19,94%
Regio Midden-W-VL	37 467	15,24%
Regio Westhoek	39 946	18,21%
Provincie W-VL	196 117	16,43%

In de provincie West-Vlaanderen krijgt 16,4% van alle rechthebbenden een verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering. Dit aandeel varieert in de regio's van 14,2% (regio Brugge) tot 19,9% (regio Oostende).

5.2 Zorgverzekering

(Bron: Agentschap Zorg en Gezondheid, 2017)

De Vlaamse zorgverzekering is een bijkomende verzekering voor niet-medische hulp- en dienstverlening. Dit maakt deel uit van de Vlaamse Sociale Bescherming. Het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden is bestemd voor mensen die veel zorg nodig hebben, ofwel in een thuissituatie ofwel in een residentiële situatie. Met dit zorgbudget kunnen deze mensen niet-medische kosten betalen.

Tabel 52: Aantal en aandeel personen met een zorgbudget in het kader van de zorgverzekering, 2017

	Aantal	Aandeel
Regio Brugge	11 658	4,14%
Regio Zuid-W-VL	12 187	4,22%
Regio Oostende	6 795	4,35%
Regio Midden-W-VL	10 184	4,18%
Regio Westhoek	10 335	4,71%
Provincie W-VL	51 159	4,30%

In de provincie West-Vlaanderen ontvangt 4,3% van de totale bevolking een zorgbudget in het kader van de zorgverzekering. De percentages in de verschillende regio's sluiten hier bij aan.

5.3 Kredietachterstal

(Bron: Nationale Bank van België, 2018)

Deze cijfers zijn afkomstig van de Centrale voor kredieten aan particulieren (CKP), die deel uitmaakt van de Nationale Bank van België. Ze registreert alle kredieten die door natuurlijke personen voor privédoeleinden worden afgesloten evenals de eventuele wanbetalingen met betrekking tot deze kredieten. We bekijken het aantal kredietnemers met minstens 1 achterstallig krediet.

Tabel 53: Aantal en aandeel kredietnemers met minstens 1 achterstallig krediet, 2018

	Aantal	Aandeel
Regio Brugge	5 557	3,49%
Regio Zuid-W-VL	5 380	3,32%
Regio Oostende	4 567	5,15%
Regio Midden-W-VL	4 358	3,24%
Regio Westhoek	4 284	3,56%
Provincie W-VL	24 146	3,63%

In de provincie West-Vlaanderen heeft 3,6% van alle kredietnemers met minstens 1 krediet achterstal met de betalingen. Dit aandeel varieert in de regio's van 3,2% (regio Midden-West-Vlaanderen) tot 5,2% (regio Oostende).

5.4 Energie-armoede

(Bron: VREG, 2017)

De Lokale Adviescommissie (LAC) beslist of de elektriciteit mag afgesloten worden. Deze commissie bestaat uit een afvaardiging van het OCMW en de netwerkbeheerders (Infrax of Eandis). Indien de energiefacturen bij een commerciële leverancier niet tijdig worden betaald dan komt men bij een sociale leverancier terecht. Indien ook daar de facturen niet worden betaald dan wordt het betreffende dossier besproken op de LAC en kan er overgegaan worden tot afsluiting van energietoevoer. In die zin kan deze indicator een beeld geven van energie-armoede, met name mensen die problemen hebben met het betalen van de energiefacturen.

In onderstaande tabel bekijken we het totaal aantal behandelde LAC-dossiers voor elektriciteit.

Tabel 54: Aantal behandelde LAC-dossiers elektriciteit, afgezet per 1000 afnemers elektriciteit, 2017

	Aantal	‰
Regio Brugge	1 319	10,1‰
Regio Zuid-W-VL	1 537	12,9‰
Regio Oostende	1 066	11,3‰
Regio Midden-W-VL	985	9,6‰
Regio Westhoek	1 032	10,8‰
Provincie W-VL	5 939	10,9‰

Gemiddeld genomen in de provincie West-Vlaanderen zijn er per 1000 afnemers elektriciteit ongeveer 11 die voor de LAC moeten verschijnen vanwege wanbetalingen van de energiefacturen.

Voor de regio's gaat het van 9,6‰ (regio Midden-West-Vlaanderen) tot 12,9‰ (regio Zuid-West-Vlaanderen).

5.5 Leefloon

(Bron: POD Maatschappelijke Integratie, 2017)

Het leefloon wordt toegekend door een OCMW en wordt omschreven als een minimuminkomen voor wie niet over toereikende bestaansmiddelen beschikt, noch er aanspraak op kan maken, noch in staat is deze te verwerven. Het bedrag is afhankelijk van de gezinssituatie. Het aantal wordt afgezet ten opzichte van 1000 inwoners.

Tabel 55: Aantal leefloners, afgezet per 1000 inwoners, 2017

	Aantal	‰
Regio Brugge	1 014	3,61‰
Regio Zuid-W-VL	1 368	4,76‰
Regio Oostende	1 595	10,27‰
Regio Midden-W-VL	1 055	4,33‰
Regio Westhoek	715	3,26‰
Provincie W-VL	5 747	4,85‰

Per 1000 inwoners in de provincie West-Vlaanderen ontvangen er bijna 5 personen een leefloon in 2017. Enkel de regio Oostende scoort hoger dan dit provinciaal gemiddelde met 10 leefloners per 1000 inwoners. De Westhoek huisvest relatief gezien het minste leefloners (3,3 per 1000 inwoners).

5.6 Sociale huisvesting

(Bron: VMSW, 2018)

5.6.1 Aanbod

Het totale aanbod van sociale huurwoningen (eengezinswoningen en appartementen) in 2018 in de provincie West-Vlaanderen bedraagt 33 462 woningen. De sociale huisvestingsmaatschappijen hebben 30 363 sociale huurwoningen in hun bezit en de sociale verhuurkantoren 3 099.

Tabel 56: Totaal aantal sociale huurwoningen, bij SHM en SVK; aandeel t.o.v. totaal aantal huishoudens, 2018

	Totaal aantal	SHM	SVK	%
Regio Brugge	6 833	6 061	772	5,3%
Regio Zuid-W-VL	9 807	9 049	758	8,0%
Regio Oostende	4 552	4 084	468	5,9%
Regio Midden-W-VL	6 061	5 352	709	5,9%
Regio Westhoek	6 209	5 817	392	6,5%
Provincie W-VL	33 462	30 363	3 099	6,3%

Als we het aanbod bekijken ten opzichte van de huishoudens, dan zien we dat regio Zuid-West-Vlaanderen het grootste aanbod sociale huisvesting heeft (8%). In Regio Brugge ligt dit aandeel het laagst met 5,3%.

5.6.2 Kandidaat-huurders

Onderstaande tabel geeft het aantal kandidaat-huurders (unieke gezinnen) weer dat op een wachtlijst staat voor een sociale huurwoning bij de sociale huisvestingsmaatschappijen. Een gezin dat op meerdere wachtlijsten staat bij verschillende sociale huisvestingsmaatschappijen wordt maar eenmaal geteld.

Tabel 57: Aantal en aandeel kandidaat-huurders op wachtlijst van sociale huisvestingsmaatschappijen, 2018

	Aantal	%
Regio Brugge	5 171	4,2%
Regio Zuid-W-VL	5 600	4,9%
Regio Oostende	4 620	6,1%
Regio Midden-W-VL	4 036	4,0%
Regio Westhoek	3 119	3,3%
Provincie W-VL	22 546	4,5%

In de provincie West-Vlaanderen staat 4,5% van de gezinnen op een wachtlijst voor een sociale huurwoning in 2018. In regio Oostende ligt dit aandeel het hoogst, namelijk 6,1% van de gezinnen. De Westhoek heeft het kleinste aandeel gezinnen op de wachtlijst (3,3%).

6. Zorg

6.1 Kinderopvang

In het hoofdstuk over zorg wordt ten eerste de kinderopvang bekeken. De tabellen hieronder geven de voorschoolse kinderopvangplaatsen weer op datum van 31/12/2016 (Bron: Kind en Gezin).

In de eerste tabel wordt een onderscheid gemaakt naar opvangtype (gezin, groep en groepsamenwerking). De gezinsopvang staat voor de zelfstandige onthaalouders; de groepsopvang voor de zelfstandige opvangvoorzieningen en de groepsamenwerking is een specifiek vorm van groepsopvang door onthaalouders met een eigen statuut die met 2 of 3 samenwerken op 1 locatie.

Tabel 58: Aantal opvangplaatsen in voorschoolse kinderopvang, 31/12/2016

	Totaal aantal plaatsen	Opvang in gezin	Opvang in groep	Opvang in groepsamenwerking
Regio Brugge	4 251	1 215	2 878	158
Regio Zuid-W-VL	4 889	1 750	2 987	152
Regio Oostende	1 237	599	594	44
Regio Midden-W-VL	3 953	1 433	2 235	285
Regio Westhoek	2 165	1 127	721	317
Provincie W-VL	16 495	6 125	9 415	956

In totaal waren er op 31/12/2016 in de provincie West-Vlaanderen 16 495 voorschoolse opvangplaatsen voor baby's en peuters. De meerderheid van de opvangplaatsen bevindt zich in een groepsopvang en op de tweede plaats in een gezin. Opvang in een groepsamenwerking is eerder uitzonderlijk.

Bij de volgende tabel wordt het aantal opvangplaatsen afgezet t.o.v. het aantal 0-2-jarigen. Zo krijgen we een zicht op het aandeel van deze groep van 0-2-jarigen waarvoor er een opvangplaats voorhanden is.

Tabel 59: Aantal opvangplaatsen per 100 kinderen van 0 tem 2 jaar, 31/12/2016

	% totaal	% gezinsopvang	% groepsopvang	% Opvang in groepsamenwerking
Regio Brugge	60,8%	17,4%	41,1%	2,3%
Regio Zuid-W-VL	52,9%	18,9%	32,3%	1,6%
Regio Oostende	31,0%	15,0%	14,9%	1,1%
Regio Midden-W-VL	53,1%	19,2%	30,0%	3,8%
Regio Westhoek	35,9%	18,7%	11,9%	5,2%
Provincie W-VL	48,9%	18,2%	27,9%	2,8%

De conclusie voor de provincie West-Vlaanderen is: voor bijna de helft van de 0-2-jarigen (48,9%) is er een opvangplaats. De gezinsopvang biedt voor 18,2% van de kinderen jonger dan 3 jaar een opvangplaats; de groepsopvang voor 27,9% van de baby's en peuters en de groepsamenwerking voor 2,8%.

Er zijn grote verschillen te zien tussen de regio's. De regio's Oostende en de Westhoek hebben maar opvangplaatsen voor ongeveer een derde van de kinderen jonger dan 3 jaar (respectievelijk 31% en 36%). In de regio's Zuid- en Midden-Vlaanderen zijn er opvangplaatsen voor 53% van de 0-2-jarigen. De regio Brugge scoort het hoogst met voorschoolse opvangplaatsen voor 60,8% van de kinderen jonger dan 3 jaar. Daarnaast is er nog een verschil te zien. In de meeste regio's (Brugge, Zuid-West-Vlaanderen en Midden-West-Vlaanderen) zorgt de groepsopvang voor de meeste opvangplaatsen. Maar in de regio's Oostende en de Westhoek is dit niet het geval. Voor regio Oostende is de verdeling over gezins- en groepsopvang min of meer gelijk en in de Westhoek telt de gezinsopvang meer opvangplaatsen dan de groepsopvang.

6.2 Chronisch zieken

Als laatste in dit hoofdstuk over zorg bekijken we de groep van mensen die chronisch ziek zijn en bijgevolg niet meer werken. Het gaat over rechthebbenden met een statuut van persoon met een chronische aandoening. De percentages zijn berekend ten opzichte van alle rechthebbenden in de ziekteverzekering. De data is van 2017 en is afkomstig van het IMA (Intermutualistisch Agentschap).

Tabel 60: Aandeel rechthebbenden met een statuut van persoon met een chronische aandoening, 2017

% statuut chronische aandoening	
Regio Brugge	12,65%
Regio Zuid-W-VL	11,83%
Regio Oostende	13,71%
Regio Midden-W-VL	11,99%
Regio Westhoek	13,40%
Provincie W-VL	12,60%

Gemiddeld in de provincie West-Vlaanderen heeft 12,6% van alle rechthebbenden een statuut van persoon met een chronische aandoening. In de regio's loopt dit aandeel van 11,8% in de regio Zuid-West-Vlaanderen tot 13,7% in de regio Oostende.

Lijst met tabellen

Tabel 1: Totale bevolking 2009-2018, groei-index 2009-2018.....	5
Tabel 2: Bevolking naar leeftijdsklassen, absolute aantallen.....	5
Tabel 3: Bevolking naar leeftijdsklassen, percentages.....	6
Tabel 4: Leeftijdscoëfficiënten	7
Tabel 5: Bevolking naar herkomst, 01/01/2017	9
Tabel 6: Bevolking naar huidige nationaliteit, 01/01/2017.....	10
Tabel 7: Bevolkingsprognoses 2018-2035.....	11
Tabel 8: Totale aantal huishoudens 2009-2018, groei-index 2009-2018.....	12
Tabel 9: Huishoudens naar grootte, absolute aantallen	13
Tabel 10: Huishoudens naar grootte, percentages; gemiddelde gezinsgrootte.....	13
Tabel 11: Gezinnen met kinderen jonger dan 20 jaar en eenoudergezinnen, absolute aantallen en percentages	15
Tabel 12: Bevolking (18-64 jaar) naar socio-economische positie, 2016.....	16
Tabel 13: Aantal bezoldigde tewerkstelling naar sector, 31/12/2016.....	17
Tabel 14: Aantal bezoldigde tewerkstelling naar sector in detail, 31/12/2016	17
Tabel 15: Aantal zelfstandigen en helpers naar sector, 31/12/2016	19
Tabel 16: Aandeel zelfstandigen en helpers naar sector, 31/12/2016	19
Tabel 17: Jobratio, 2016	20
Tabel 18: Evolutie van de werkloosheidsgraad, jaargemiddeldes 2014-2018	21
Tabel 19: Totaal aantal niet werkende werkzoekenden, naar geslacht, 2018.....	22
Tabel 20: Totaal aantal niet werkende werkzoekenden, naar leeftijd, 2018.....	22
Tabel 21: Nationaliteit bij geboorte van de niet werkende werkzoekenden, 2018.....	23
Tabel 22: Opleidingsniveau van de niet werkende werkzoekenden, 2018.....	23
Tabel 23: Werkloosheidsduur van de niet werkende werkzoekenden, 2018.....	24
Tabel 24: Gezinskenmerken van de werkzoekenden, 2018.....	24
Tabel 25: Evolutie van het aantal openstaande vacatures, 2014-2018	25
Tabel 26: Aandeel openstaande vacatures (t.o.v. niet werkende werkzoekenden), 2014-2018	25
Tabel 27: Pendel bij loontrekkenden, 2016	26
Tabel 28: Aantal actieve, opgerichte en verdwenen ondernemingen, 2017	27
Tabel 29: Oprichtings-, uittredings-, nettogroei- en turbulentieratio, 2017.....	27
Tabel 30: Aantal faillissementen en faillissementsratio, 2017.....	28
Tabel 31: Investerings- en omzet (in miljoen €), investeringsquote, 2017.....	29
Tabel 32: Effectief aanbod aan bedrijventerreinen (in netto ha), 2018	29
Tabel 33: Leerlingen in het gewoon secundair onderwijs, naar onderwijsvorm, schooljaar 2016-2017, absolute aantallen	30
Tabel 34: Leerlingen in het gewoon secundair onderwijs, naar onderwijsvorm, schooljaar 2016-2017, percentages	30
Tabel 35: Leerlingen in het gewoon secundair onderwijs met schoolse vertraging, schooljaar 2016-2017	31

Tabel 36: Aantal en aandeel vroegtijdige schoolverlaters volgens woonplaats, schooljaren 2012-2013, 2013-2014 en 2014-2015	32
Tabel 37: Aantal unieke studenten met een diplomacontract in het hoger onderwijs, schooljaar 2014-2015, naar geslacht	32
Tabel 38: Aantal unieke studenten met een diplomacontract in het hoger onderwijs, schooljaar 2014-2015, naar leeftijd	33
Tabel 39: Aantal unieke studenten met een diplomacontract in het hoger onderwijs, schooljaar 2014-2015, naar nationaliteit.....	33
Tabel 40: Aantal gevolgde opleidingen in het hoger onderwijs, schooljaar 2014-2015.....	34
Tabel 41: Aandeel opleidingen naar vestigingsplaats van de school, schooljaar 2014-2015	34
Tabel 42: Aantal en aandeel unieke cursisten van het volwassenenonderwijs, naar geslacht, schooljaar 2017-2018	35
Tabel 43: Aantal en aandeel unieke cursisten van het volwassenenonderwijs, naar leeftijd, schooljaar 2017-2018	36
Tabel 44: Aantal en aandeel unieke cursisten van het volwassenenonderwijs, naar nationaliteit, schooljaar 2017-2018.....	37
Tabel 45: Aantal en aandeel unieke cursisten van het volwassenenonderwijs, naar opleidingstype, schooljaar 2017-2018.....	38
Tabel 46: Aantal cursisten naar centrumtype, schooljaar 2017-2018	39
Tabel 47: Aantal gevolgde cursussen, naar centrumtype, schooljaar 2017-2018	40
Tabel 48: Aantal cursisten in een CBE naar studiegebied, schooljaar 2017-2018	40
Tabel 49: Aandeel cursisten in een CBE naar studiegebied, schooljaar 2017-2018	41
Tabel 50: Aantal cursisten in een CVO, type SVWO, naar studiegebied, schooljaar 2017-2018	42
Tabel 51: Aantal en aandeel rechthebbenden met een verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering, 2017	45
Tabel 52: Aantal en aandeel personen met een zorgbudget in het kader van de zorgverzekering, 2017	45
Tabel 53: Aantal en aandeel kredietnemers met minstens 1 achterstallig krediet, 2018	46
Tabel 54: Aantal behandelde LAC-dossiers elektriciteit, afgezet per 1000 afnemers elektriciteit, 2017	47
Tabel 55: Aantal leefloners, afgezet per 1000 inwoners, 2017.....	47
Tabel 56: Totaal aantal sociale huurwoningen, bij SHM en SVK; aandeel t.o.v. totaal aantal huishoudens, 2018	48
Tabel 57: Aantal en aandeel kandidaat-huurders op wachtlijst van sociale huisvestingsmaatschappijen, 2018.....	48
Tabel 58: Aantal opvangplaatsen in voorschoolse kinderopvang, 31/12/2016.....	49
Tabel 59: Aantal opvangplaatsen per 100 kinderen van 0 tem 2 jaar, 31/12/2016	49
Tabel 60: Aandeel rechthebbenden met een statuut van persoon met een chronische aandoening, 2017.....	50

Lijst met figuren

Figuur 1: Bevolking naar leeftijdsklassen, percentages	6
Figuur 2: Leeftijdscoëfficiënten	7
Figuur 3: Bevolking naar herkomst, 01/01/2017	9
Figuur 4: Bevolkingsprognoses 2018-2035	11
Figuur 5: Bevolkingspiramide provincie West-Vlaanderen 2018-2035.....	12
Figuur 6: Huishoudens naar grootte	14
Figuur 7: Gezinnen met kinderen jonger dan 20 jaar en eenoudergezinnen	15
Figuur 8: Aandeel bezoldigde tewerkstelling naar sector in de verschillende regio's, 31/12/2016.....	18
Figuur 9: Aandeel zelfstandigen naar sector in de verschillende regio's, 31/12/2016.....	20
Figuur 10: Evolutie van de werkloosheidsgraad, jaargemiddeldes 2014-2018.....	21
Figuur 11: Aandeel unieke cursisten van het volwassenenonderwijs, naar leeftijd, schooljaar 2017-2018	36
Figuur 12: Aandeel unieke cursisten van het volwassenenonderwijs, naar nationaliteit, schooljaar 2017-2018	38
Figuur 13: Aandeel unieke cursisten van het volwassenenonderwijs, naar nationaliteit, schooljaar 2017-2018	39
Figuur 14: Aandeel cursisten in een CBE naar studiegebied, schooljaar 2017-2018	41
Figuur 15: Top 10 van de meest gevolgde studiegebieden in CVO's, type SVWO in de provincie West-Vlaanderen, schooljaar 2017-2018	44